

# Program rozvoja obce

## Turňa nad Bodvou na roky 2015 -2021

---

Schválený obecným zastupiteľstvom obce Turňa nad Bodvou na 8. zasadnutí dňa 5.5.2016  
uznesením č. 64



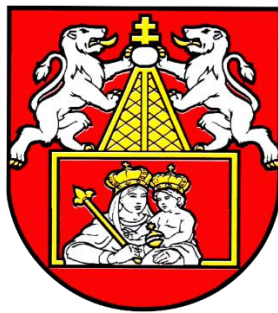
# Obsah

Úvod .....	5
História obce .....	9
Demografické údaje obce.....	12
Infraštruktúra .....	19
Analytická časť – SWOT analýza .....	25
Strategická časť .....	26
Strategická vízia a strategický cieľ obce .....	28
Hierarchia rozvojových cieľov .....	31
Programová časť.....	33
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí.....	34
Merateľné ukazovatele projektov .....	39
Realizačná časť .....	42
Akčný plán obce .....	42
Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora .....	45
Návrh systému monitorovania a hodnotenia .....	48
Finančná časť.....	50
Indikatívny finančný plán .....	50
Model viaczdrojového financovania a finančný rámec.....	51
Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov .....	52
Prílohy.....	55
Zoznam informačných zdrojov .....	56



## Identifikačné údaje o obci

Názov obce	Turňa nad Bodvou
Kód obce	559784
Kraj	Košický kraj
Okres	Košice – okolie
Adresa	Moldavská cesta 419/49, 044 02 Turňa nad Bodvou
IČO	00691313
DIČ	2020751568
Rozloha	2 321 ha
Počet obyvateľov	3721
Prvá písomná zmienka	rok 1198
Webová stránka obce	<a href="http://www.turnanadbodvou.ocu.sk">www.turnanadbodvou.ocu.sk</a>



*Oficiálny erb obce*



## Zámer spracovania PRO

Zámer spracovania Program rozvoja obce	
<b>Názov dokumentu</b>	Program rozvoja obce Turňa nad Bodvou na roky 2015 - 2021
<b>Forma spracovania</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Program rozvoja obce Turňa nad Bodvou na roky 2015 - 2021 (ďalej len „PRO 2015 - 2021“) bude spracovaný v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC,</li><li>- dokument PRO 2015 – 2021 bude spracovaný za pomoci externých odborníkov na základe zmluvného vzťahu,</li><li>- na príprave dokumentu budú spolupracovať pracovníci samosprávy a iných inštitúcií pôsobiach v obci,</li><li>- aktívne zapojenie miestnych obyvateľov do prípravy a tvorby PRO 2015 - 2021,</li><li>- vytvorenie pracovnej skupiny.</li></ul>
<b>Riadenie procesu spracovania</b>	Za riadenie procesu spracovania PRO 2015 - 2021 bude zodpovedať riadiaci tím a pracovná skupina. Do procesu spracovania bude zapojená verejnosť a miestne inštitúcie (dotazníkovou formou, osobnými stretnutiami, informačnými letákmi)
<b>Obdobie spracovania</b>	- od 01.10.2015 do .....
<b>Financovanie spracovania</b>	Spracovanie bude financované z rozpočtu obce. Financovanie zahŕňa: <ul style="list-style-type: none"><li>- náklady na spracovanie PRO,</li><li>- náklady na získanie informačných podkladov – dotazníky, analýzy, štatistiky,</li><li>- náklady na stretnutia pracovnej skupiny a verejnosti,</li><li>- náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, letáky.</li></ul>
<b>Zoznam členov podieľajúcich na príprave dokumentu – riadiaci tím</b>	Mgr. Atila Oravec - gestor programu Alexander Varga - koordinátor programu MVDr. Katarína Flachbartová - interný konzultant pre oblasť cestovného ruchu Ing. Gabriela Adamkovičová – externý projektový manažér



# Úvod

Impulzom pre spracovanie rozvojového programu obce Turňa nad Bodvou je nové programové obdobie čerpania Európskych štrukturálnych fondov na roky 2014 -2020 prostredníctvom, ktorých má obec možnosť čerpať finančné prostriedky zamerané na jednotlivé rozvojové aktivity. Program rozvoja obce (ďalej len PRO) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zároveň vychádza z inštrukcií novej odporúčanej metodiky, určenej na spracovanie PRO, ktorá bola vypracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce je strategický programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb:

- odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, dobudovanie kanalizácie a vodovodu,
- komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podpora rovnosti príležitostí na trhu práce a podpora znevýhodnených komúní,
- zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu.

Predkladaný dokument nadväzuje na viaceré regionálne a národné strategické dokumenty. Je vyústením úzkej spolupráce vedenia obci, poslancov, miestnych obyvateľov a inštitúcií pôsobiacich v obci. Prvotná fáza spočívala v zadefinovaní si jednotlivých cieľov, harmonogramu a rozdelenia úloh medzi členov pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na príprave tohto strategického dokumentu. V druhej fáze prípravy sme uskutočnili zber údajov od obyvateľov obce a významných inštitúcií pôsobiacich na území obce. Ďalším podkladom pri tvorbe a príprave boli koncepčné materiály na miestnej úrovni (územný plán



obce, rozpočet obce, ex post hodnotenie predchádzajúceho obdobia, zároveň nám ako podklad slúžili štatistické údaje z verejne dostupných zdrojov.

## Použitá metodológia

Počas prípravnej fázy sme použili tieto metódy zapojenia verejnosti:

O príprave strategického dokumentu sme verejnosť informovali prostredníctvom internetovej stránky našej obce [www.turnanadbodvou.ocu.sk](http://www.turnanadbodvou.ocu.sk), prostredníctvom úradnej tabule a prostredníctvom obecného rozhlasu.

Uskutočnili sme prieskum verejnej mienky formou dotazníkov určených pre širokú verejnosť. Vedenie obce a miestni poslanci uskutočnili viacero rozhovorov s cieľom získania cenných podnetov a námetov, ktoré poslúžili ako jeden zo vstupných zdrojov pri definovaní strategických plánov našej obce.

Ďalšou metódou pri definovaní jednotlivých strategických vízií boli uskutočnené brainstormingové stretnutia s niektorými členmi pracovnej skupiny za účasti externých expertov, ktoré sa uskutočnili v priestoroch obecného úradu, ale aj v dotknutých častiach obce. Vyústením tejto spolupráce bolo jasné zadefinovanie konkrétnych a zrealizovateľných strategických cieľov. Ďalším krokom bolo vyhodnotenie zozbieraných dotazníkov a jeho zverejnenie na internetovej stránke obce.

## Riadiaci tím, ktorý sa podieľal na tvorbe PRO

Zoznam členov pracovnej skupiny	
<b>Gestor</b>	Mgr. Atila Oravecz – starosta obce
<b>Koordinátor</b>	Alexander Varga – prednosta obce
<b>Interný konzultant pre oblasť cestovného ruchu</b>	MVDr. Katarína Flachbartová – zamestnanec obce
<b>Poslanci obecného zastupiteľstva</b>	Bc. Andóová Mária, Ing. Bartók Jozef Ing. Bartók Ladislav Ing. Bugár Gabriel, PhD. MUDr. Keller Jozef Mgr. Komjáti Csaba Pačan Ján Ing. Pallaiová Mária Ing. Surovec Róbert, PhD.
<b>Externý odborník</b>	Ing. Gabriela Adamkovičová – externý projektový manažér



## Harmonogram procesu prípravy a tvorby PRO

Obec Turňa nad Bodvou - harmonogram						
Termín	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod (zhodnotenie predchádzajúceho PHSR, dotazníkový prieskum)				X		
Analytická časť (vyhodnotenie dotazníkov, analýza počiatočného stavu)				X		
Strategická časť				X		
Programová časť				X		
Realizačná časť					X	
Finančná časť					X	
Záver (schválenie a zverejnenie PRO)					X	X

### Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

Dokument PRO 2015 – 2021 nadväzuje na tieto strategické dokumenty:

#### Na miestnej úrovni:

*Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Turňa nad Bodvou (bolo uskutočnené ex-post hodnotenie tohto dokumentu a zároveň sa zapracovali nezrealizované projektové zámery do súčasného PRO)*

*Územný plán obce Turňa nad Bodvou*

#### Na regionálnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2016 – 2022, (PRO Turňa nad Bodvou je v súlade s víziou Košického samosprávneho kraja, ktorou je vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.)*
- *Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Košickom kraji do roku 2020*
- *Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský kras*
- *Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji*
- *Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja*
- *Územný plán VÚC Košického kraja*
- *Regionálna inovačná stratégia*
- *Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja*
- *Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru*
- *Stratégia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji*
- *Stratégia vo vzťahu k marginalizovaným skupinám KSK*
- *Energetická politika Košického samosprávneho kraja*
- *Koncepcia nakladania s odpadmi v Košickom kraji*



- **Rozvojový plán Slovensko - Východ**

**Na národnej úrovni:**

- **Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020**
- **Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020**
- **Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020**
- **Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020**
- **Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020**
- **Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020**
- **Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike**
- **Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020**
- **Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020**
- **Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. Triedy**
- **Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020**
- **Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy**
- **ATLAS rómskych komún na Slovensku**





# Analytická časť



## História obce

Názov obce je doložený z roku 1221 ako Tornua, z roku 1234 ako Turna, z roku 1406 Tornauara, castrum Zaard. V roku 1808 sa spomína názov Turňa, a až v roku 1927 ako Turňa nad Bodvou; po maďarsky Torna, po nemecky Tornau. Obec bola administratívne začlenená pod Abovsko-turniansku župu; pred rokom 1960 pod okres Moldava nad Bodvou, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Košice-vidiek, kraj Východoslovenský.

Osídlenie v neolite – sídlisko bukovohorskej kultúry, z doby halštattskej, rímskej a slovanské sídlisko z 9. – 10. storočia. Obec na križovatke ciest na Spiš a do Gemera, ktorá vznikla pri starom slovenskom hradisku, je doložená z roku 1221. Hrad bol postavený okolo roku 1255. Hrad bol od 14. storočia strediskom hradného panstva Turňa, ku ktorému patrili obce Dvorníky, Háj, Lúčka, Bôrka, Hačava, mesto Turňa a iné. Panstvo vystriedalo mnohých majiteľov, v roku 1529 ho dostali do zálohu Košice, v roku 1559 ho kúpili Magóchyovci. Od ranného stredoveku bola obec rozvinutým správnym a trhovým centrom domínia, o čom svedčia služobnícke názvy okolitých osád, kolonizácia hostí zo Západu (Česi, Vlasi, Nemci) pred rokom 1200 a skutočnosť, že správna oblasť Turni podliehala jurisdikciou priamo arcibiskupovi v Ostrihome. Do roku 1263 patrili desiatky kráľovnej, potom ich odkúpil kráľ pre svoju

rezidenciu v Hrhove. Obec prešla v 2. polovici 13. storočia z kráľovského vlastníctva do majetku Tornayovcov, od 14. storočia patrila panstvu Turňa a vyvíjala sa ako poddanské mestečko (1409), v roku 1476 je spomínané aj ako mesto s čulým obchodom. V roku 1564 malo 23 port, v roku 1652 ho vypálili Turci. V roku 1685 sa stalo strediskom panstva Turňa, ktoré patrilo Keglevichovcom a Semseyovcom. V roku 1715 malo 10 domácností, z toho 6 remeselných, v roku 1720 mlyn a 7 domácností, v roku 1772 37 gazdovských sesíí, v roku 1828 mala 227 domov a 1831 obyvateľov. Do roku 1881 bolo sídlom Turnianskej župy. Za I. ČSR pracovali v poľnohospodárstve, v miestnych podnikoch (koželužňa, bryndziareň, mlyn, sódokáreň, tlačiareň), zaoberali sa aj košíkárstvom, pálením vápna a dreveného uhlia. Obec bola v rokoch 1938-44 pripojenou k Maďarsku. Pri prechode frontu utrpela značné škody. ŠM boli založené v roku 1945, JRD v roku 1951. V roku 1955 bola dobudovaná Trať mieru.

### Hrad a historické pamiatky

Zrúcanina Turnianskeho hradu sa vyznačuje zvyškami gotického vnútorného hradu s donžonom a palácom, ako i vonkajšieho renesančného opevnenia s okrúhlymi delovými baštami. Hrad bol postavený okolo roku 1255.

Lokálny panovník Ján Turniansky získal v prvej polovici 13. storočia do majetku Turňa za zásluhy, ktoré preukázal kráľovi počas tatárskeho vpádu a za obnovu krajiny. Stále však nie je dostatočne známe, či Ján Turniansky začal budovať úplne nový hrad, alebo predtým tu už nejaký hrad, alebo opevnenie stálo a Ján Turniansky začal s výraznejšou prestavbou. Rod Turnianskovcov vymrel v roku 1406 a hrad sa v roku 1409 dostal novou donáciou do držby Štefana Šafára z Branča. Od neho ho získali Bebekovci, ktorí vlastnili rozsiahle majetky v gemerskej oblasti. Boje sa tu zvädzali v roku 1448, keď hrad obsadili vojská Jána Jiskru. Vojsko sa tu zdržiavalo takmer desať rokov. V roku 1476 hrad kúpil Imrich Zápoľský zo Spiša a v majetku jeho rodiny ostal hrad do roku 1531. V tomto období nastali veľké vnútropolitické nepokoje a hrad často menil svojich majiteľov. V tom čase však nastal aj prudký stavebný rozvoj hradu, čo spôsobili blížiac sa turecké vojská. Vybudovalo sa nové renesančné opevnenie, ktoré sa datuje do rokov 1540 až 1550. Vďaka svojej pozícii i opevneniu Turniansky hrad v 17. storočí patril k pohraničným hradom protitureckej pevnostnej sústavy. V roku 1652 ho však obliehajúci Turci dobyli a zapálili aj mestečko Turňa. Odvtedy sa hrad veľmi nepozviechal. Naopak, v roku 1685 ho dal počas protihabsburského Tökölyho feudálneho povstania zbúrať cisársky generál Schultz. Báľ sa, aby sa pevnosť nedostala do rúk povstalcov. Z hradu sa dostaneme do samotnej Turne nad Bodvou, ktorá bola niekedy poddanským mestečkom, v neskoršom období dokonca sídlom Turnianskej župy. Práve túto etapu dejín pripomína, dnes zanedbaný, no kedysi honosný župný dom. Za zmienku však stojí pýcha obce, renovovaný gotický kostol Nanebovzatia Panny Márie v ktorom možno nájsť fresky zo 17. storočia. Zaujímavosťou je, že zabielené maľby objavil slávny maďarský spisovateľ Mór Jókai v roku 1880, keď niekoľko dní pobudol v tomto vidieckom sídle. V obci sa nachádza aj neskororenesančný kaštieľ zo 17. storočia, no lepším tipom na prehliadku je obecné múzeum či pamätná izba ľudového umenia v neďalekej Turnianskej Novej Vsi.



## Územie obce

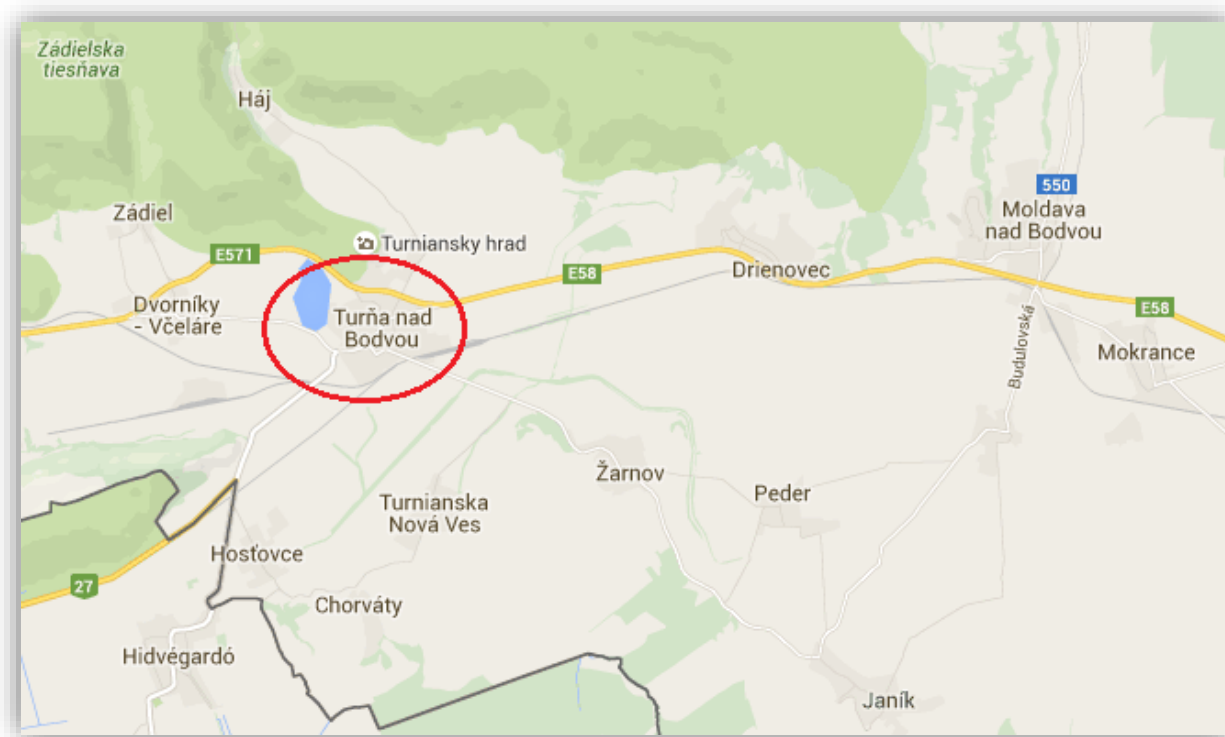
Obec Turňa nad Bodvou patrí do Košického kraja, okresu Košice – okolie. Obec leží v blízkosti hraníc s Maďarskom asi 5 kilometrov južne už leží maďarská obec Hidvégdoró. Katastrálne územie obce má rozlohu 23,21 km<sup>2</sup>. Od mesta Moldavy nad Bodovou je obec vzdialená približne 10 km. Turňa nad Bodvou sa nachádza vo východnom okraji Slovenského krasu, zo západnej strany ju ohraničuje Košická kotlina. Nadmorská výška stredu obce je 180 m n. m. Susednými obcami sú obec Medzev a Hačava na severe, Háj, Zádiel, Dvorníky-Včeláre na západe, Hostovce, Turnianska Nová Ves na juhu, s obcami Drienovec a Debrad na východe.

Z hydrologického hľadiska obec patrí do povodia Dunaja, čiastkovo aj do povodia rieky Slanej s prítokom Bodvy. Katastrálnym územím obce preteká rieka Bodva a Hájsky potok. Pravostranným prítokom rieky Bodva je potok Turňa, do ktorého vtekajú pramene zo Zádielskej a Hačavskej doliny. Na severozápad od obce sa nachádza Turniansky rybník, ktorý je súčasťou chráneného vtáčieho územia.

Podľa klimatickej klasifikácie zaraďujeme územie obce do mierne teplej až teplej oblasti. V severnej časti katastra sa nachádzajú väčšie plochy lesného porastu, v južnej časti sa vyskytujú kríkové formácie.

Turňou v minulosti prechádzala štátna cesta I/50, no v 70. rokoch bola vybudovaná preložka cesty mimo intravilán obce. V súčasnosti obcou prechádzajú už len cesty III. triedy - konkrétne III/050238 do Dvorníkov, III/050168 na štátnu hranicu pri Hostovciach, III/050172 ku prekladisku na železničnej stanici, III/050177 do Žarnova a Pедера a III/050175 do Hačavy. Železničná doprava existuje v Turni nad Bodvou od 12. októbra 1890, keď bola sprevádzkovaná trať Košice - Turňa nad Bodvou. 23. januára 1955 bol otvorený úsek Turňa nad Bodvou - Rožňava, ktorý tak vytvoril významný dopravný koridor Zvolen – Košice cez južné okresy Slovenska. V blízkej budúcnosti sa plánuje obnoviť trať smerom na Tornanádasku, ktorá ďalej pokračuje do Miskolca. Železničná stanica sa v Turni nachádza v juhovýchodnej časti intravilánu a má štyri koľaje, určené pre odbavenie osobnej dopravy.





Grafické znázornenie polohy obce Turňa nad Bodvou

### Chránené a významné časti prírodnej krajiny

V rámci katastrálneho územia obce Turňa nad Bodvou je v sústave Natura 2000 zahrnuté:

- Chránené vtáacie územie Slovenský kras,
- Národný park Slovenský kras – severná časť katastra leží na jeho území,
- Turniansky hradný vrch – predstavuje významné chránené územie a je jednou z najvýznamnejších lokalít nielen v Slovenskom krase,
- Väčšina lesov, ktoré sa rozprestierajú na plochách Jasovskej planiny a na strmých stráňach hradného vrchu, je zaradených do kategórie ochranných lesov.

### Demografické údaje obce

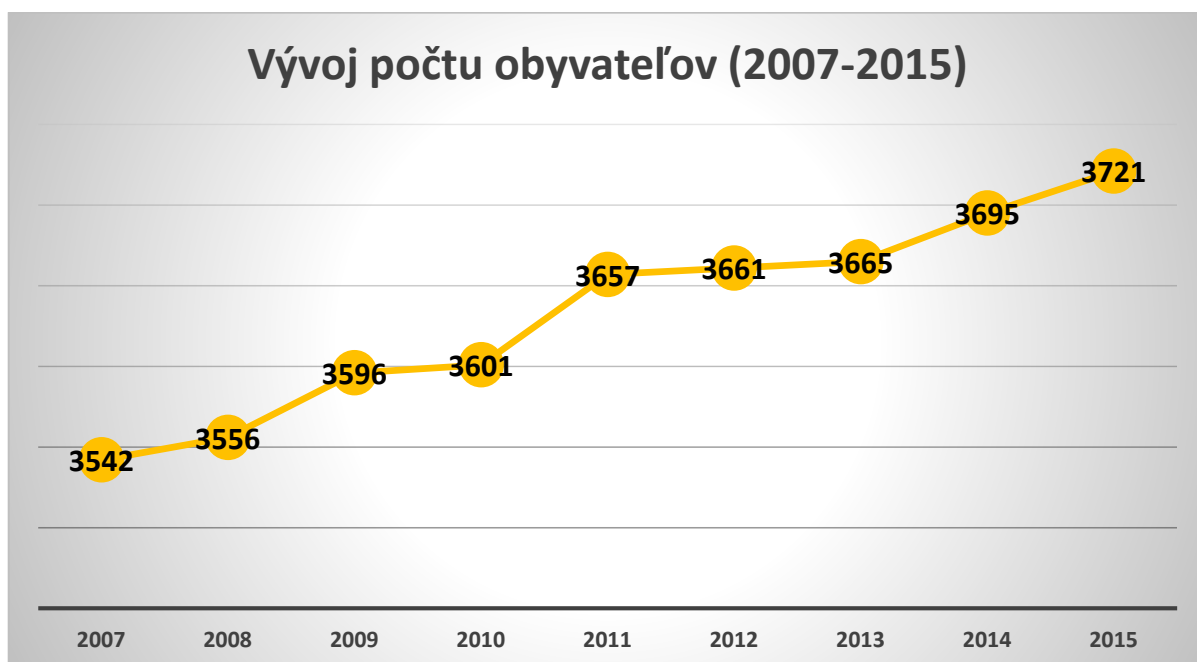
Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Pri pohľade na prirodzený prírastok vidieť, že výsledok v obci má kladné hodnoty v sledovanom období, čo znamená, že natalita prevažuje nad mortalitou. Tabuľka č. 1 uvádza

vývoj počtu obyvateľov za posledných 9 rokov. V sledovanom období (2007 – 2015) sa počet obyvateľov výrazne nemenil. Od roku 2007 demografická krivka vykazuje rastúci trend. V súčasnosti je celkový počet obyvateľov obci je 3 721 (rok 2015).

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2007 do 2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet obyvateľov k 31.12.	3542	3556	3596	3601	3657	3661	3665	3695	3721
počet narodených/ zomretých	50/ 30	45/ 30	60/ 31	52/ 35	50/ 40	63/ 30	48/ 29	48/ 25	37/ 16
prírodný prírastok/úbytok	20	15	29	17	10	33	19	23	21
počet prisťahovaných/ odsťahovaných	77/ 61	79/ 80	63/ 52	38/ 50	70/ 24	26/ 55	31/ 72	48/ 41	53/ 37
migračný prírastok/ úbytok	16	-1	11	-12	46	-29	-41	7	16
celkový prírastok/úbytok	36	14	40	5	56	4	-22	30	37

Zdroj: obec, vlastné spracovanie



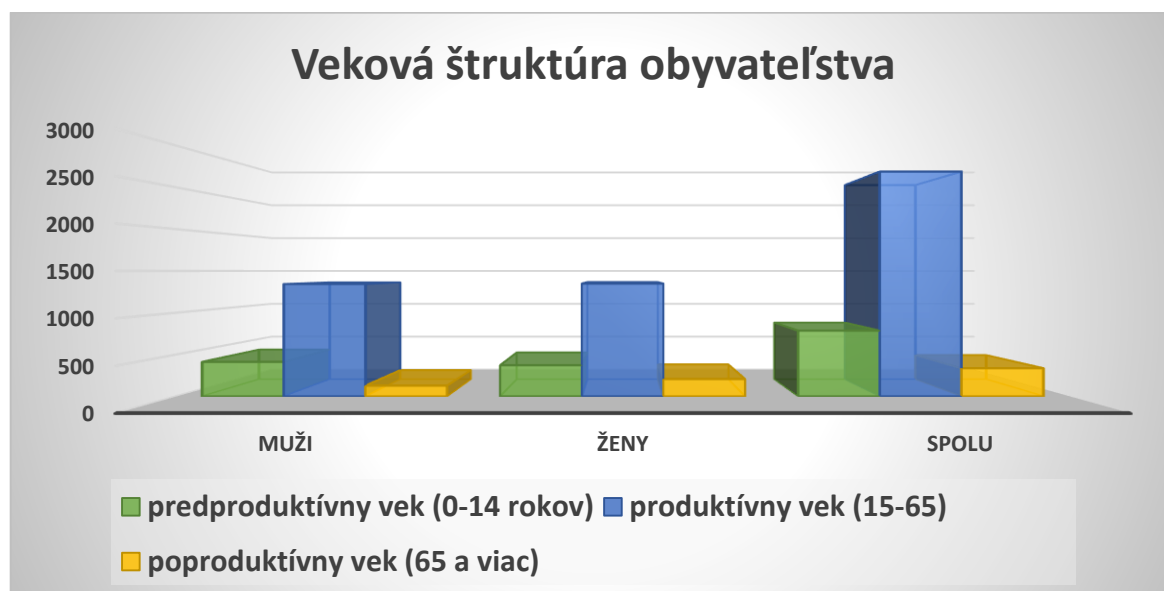
## Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku (15 -65 rokov) konkrétne 2 687 obyvateľov, najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku a to 337 obyvateľov.

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	413	373	786
produktívny vek (15-65 rokov)	1343	1347	2687
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	129	208	337

Zdroj: obec, vlastné spracovanie



## Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

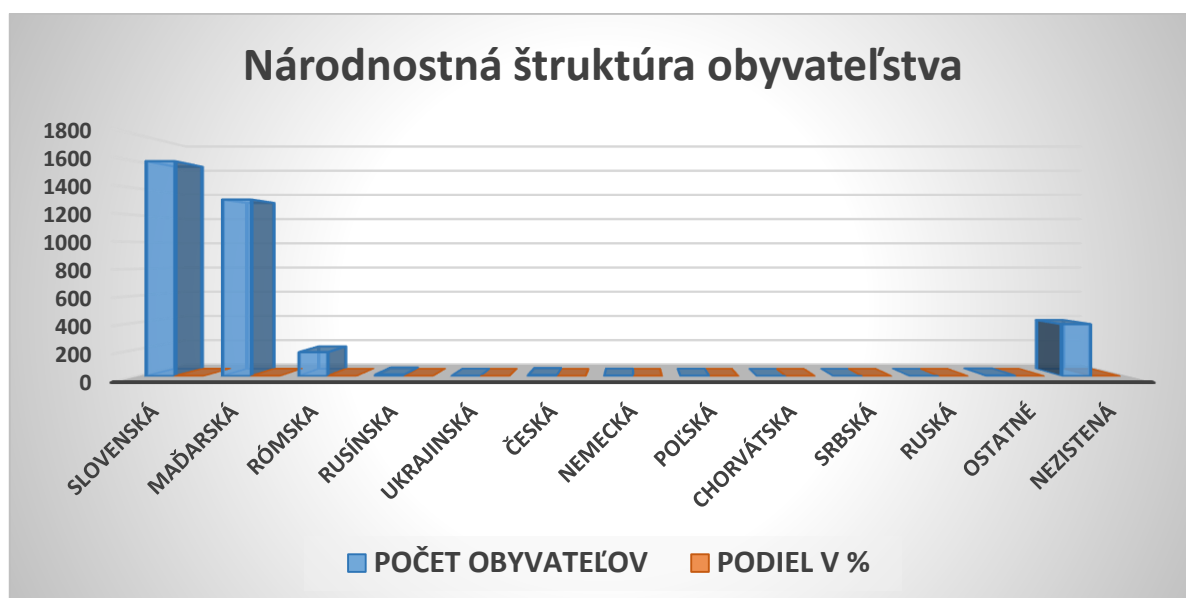
Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia majú v obci dominantné zastúpenie dve národnosti. V obci prevláda slovenská národnosť, nakoľko takmer polovica obyvateľov sa hlási k tejto národnosti (45,63%). Ďalšou výraznou skupinou sú obyvatelia maďarskej národnosti (37,48%). Obyvatelia rómskej národnosti tvoria 5,10% z celkového počtu. Malé percento občanov je ostatnej národnosti.



Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	1602	45,63%
maďarská	1316	37,48%
rómska	179	5,10%
rusínska	11	0,31%
ukrajinská	1	0,03%
česká	7	0,20%
nemecká	2	0,06%
poľská	1	0,03%
chorvátska	0	0,00%
srbská	0	0,00%
ruská	0	0,00%
ostatné	4	0,11%
nezistená	388	11,05%

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky



### Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

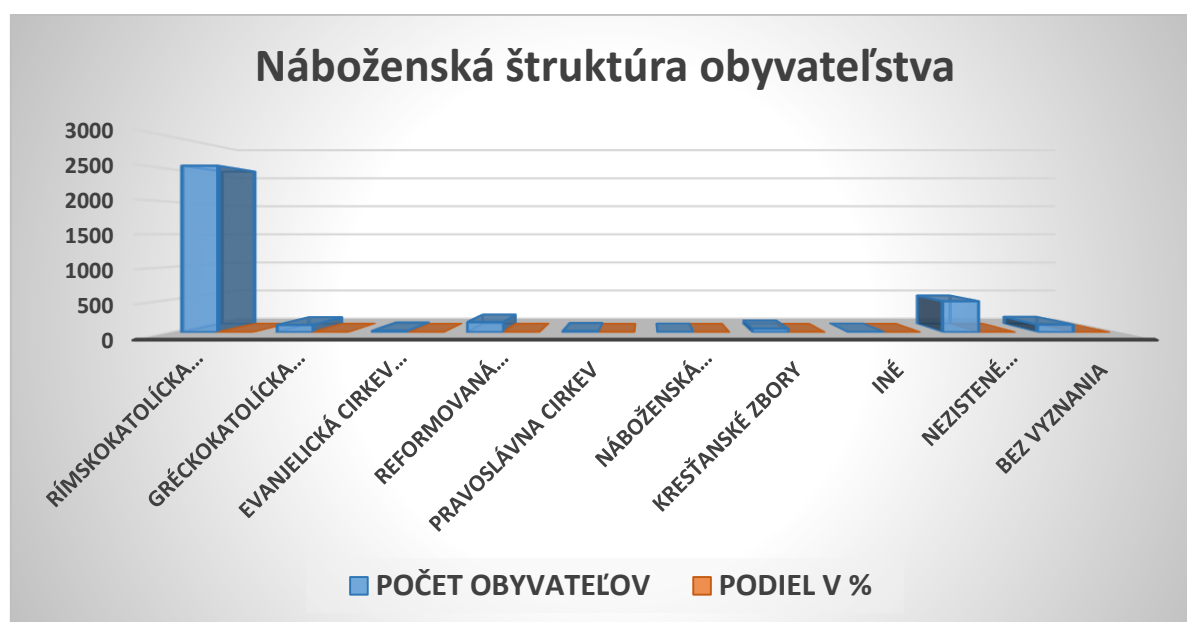
Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva rôznorodá. V obci má najväčšie zastúpenie rímskokatolícka cirkev, ktorá sa na celkovom počte trvale bývajúcich obyvateľov podieľa 72,69 %. Na základe toho možno tvrdiť, že dominantným náboženstvom v obci je rímskokatolícke vierovyznanie. K výraznejšie zastúpeným cirkvám patrí aj reformovaná kresťanská cirkev (4,41 %) a gréckokatolícka cirkev (3,19%).



Tabuľka 4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	2552	72,69%
gréckokatolícka cirkev	112	3,19%
evanjelická cirkev augsburského vyznania	23	0,66%
reformovaná kresťanská cirkev	155	4,41%
pravoslávna cirkev	15	0,43%
náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,09%
kresťanské zbory	55	1,57%
iné	3	0,09%
nezistené vyznanie/cirkev	475	13,53%
bez vyznania	118	3,36%

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky



### Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelania je výrazom sociálno-ekonomického statusu obyvateľstva, ktorú charakterizuje počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj vo vzdelanostnej úrovni obyvateľstva, ktorá nie je vysoká. Z toho dôvodu je nutné venovať tejto oblasti zvýšenú pozornosť. Výrazné postavenie má základné a stredoškolské vzdelanie, percentuálne zastúpenie tejto skupiny obyvateľov je 63,77 % z celkového počtu. Osoby s nižším ako stredoškolským vzdelaním, t. j. so základným vzdelaním tvorí 2 3,27 % počtu obyvateľov. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je 11,14 %. Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne a odbornej kvalifikácie je jedným z dôležitých predpokladov ďalšieho rozvoja životnej úrovne obyvateľov. V tabuľke č. 5 je porovnanie vzdelanostného potenciálu obce s vzdelanostnou úrovňou v rámci Slovenskej republiky.

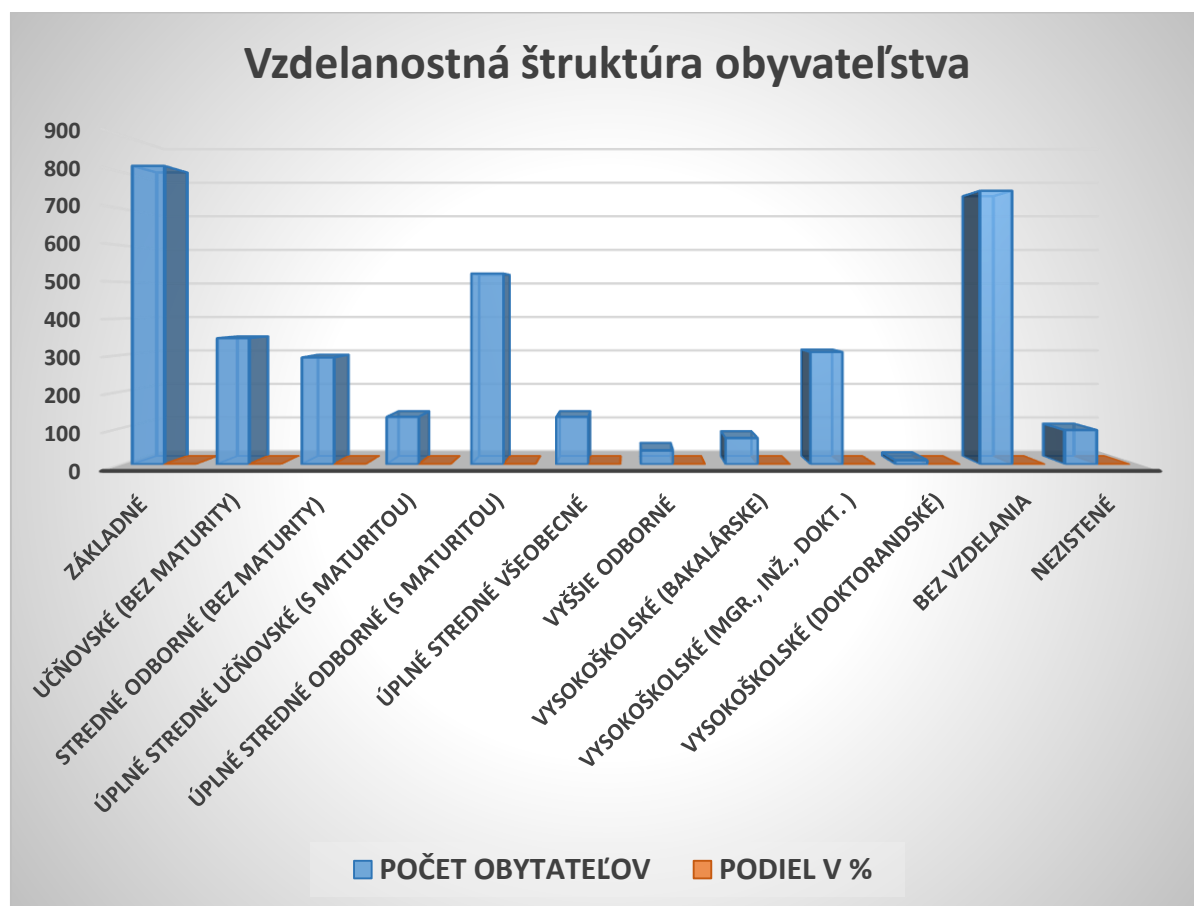




Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV V OBCI	PODIEL V %	POČET OBYVATEĽOV V SR	PODIEL V %
základné	817	23,27%	808 490	15,00%
učňovské (bez maturity)	346	9,85%	721 999	13,40%
stredné odborné (bez maturity)	293	8,35%	522 039	9,70%
úplné stredné učňovské (s maturitou)	130	3,70%	191 208	3,50%
úplné stredné odborné (s maturitou)	523	14,90%	1 089 751	20,20%
úplné stredné všeobecné	130	3,70%	235 014	4,40%
vyššie odborné	38	1,08%	80 616	1,50%
vysokoškolské (bakalárske)	72	2,05%	122 782	2,30%
vysokoškolské (Mgr., Ing., )	308	8,77%	584 544	10,8%
vysokoškolské (doktorandské)	11	0,31%	40 642	0,70%
bez vzdelania	749	21,33%	846 321	15,70%
nezistené	94	2,68%	153 630	2,8%

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky



### Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva.



Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. Tabuľka č.6 znázorňuje ekonomickú aktivitu obyvateľstva v obci.

Tabuľka 6 Ekonomická aktivita

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
<b>pracujúci (okrem dôchodcov)</b>	942	26,83%
<b>pracujúci dôchodcovia</b>	23	0,66%
<b>osoby na materskej dovolenke</b>	26	0,74%
<b>osoby na rodičovskej dovolenke</b>	100	2,85%
<b>osoby v domácnosti</b>	15	0,43%
<b>študenti</b>	172	4,90%
<b>dôchodcovia</b>	519	14,78%
<b>deti do 16 rokov</b>	804	22,90%
<b>nezamestnaní</b>	606	17,26%
<b>iná</b>	18	0,51%
<b>z toho ekonomicky aktívni</b>	1597	45,49%
<b>nezistená</b>	286	8,15%

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky



# Infraštruktúra

## Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami. Nasledujúca tabuľka uvádza občiansku vybavenosť obce, ktorá znázorňuje, čo sa v obci Turňa nad Bodvou nachádza a čo absentuje.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	ÁNO
Dom smútku	ÁNO
Cintorín	ÁNO
Kostol	ÁNO
Materská škola	ÁNO
Základná škola	ÁNO
Stredná škola	ÁNO
Školské ihrisko	ÁNO
Futbalové ihrisko	ÁNO
Ihriská (iné)	ÁNO
Športová hala	NIE
Telocvičňa	ÁNO
Kúpalisko (umelé, prírodné)	NIE
Zimný štadión (otvorený, krytý)	NIE
Domov dôchodcov	NIE
Knižnica	ÁNO
Pošta	ÁNO
Penzión	ÁNO
Turistické ubytovne	NIE
Iné zariadenia cestovného ruchu	NIE
Pohostinstvo	ÁNO
Obchod, predajne	ÁNO
Požiarňa zbrojnica	ÁNO
Zdravotné stredisko	ÁNO
Kino	ÁNO – mimo prevádzky
Iné, vymenujte:	Denný klub (Klub dôchodcov), Dom remesiel

V rámci administratívnych budov sa v centre obce nachádza obecný úrad. V rámci kultúrno-spoločenského vyžitia je obyvateľom k dispozícii kultúrny dom, kde majú obyvatelia možnosť organizovať významné kultúrno- spoločenské podujatia. Pravidelne usporadúvanie rôznych spoločenských podujatí pozitívne vplyva na sociálno-kultúrny rozvoj obce



a na udržiavanie dobrých medziľudských vzťahov obyvateľov obce. V súčasnosti je však v zlom technickom stave (bez kúrenia, v zlom technickom stave sú sociálne zariadenia, interiér a vybavenie kultúrneho domu), preto je potrebné uskutočniť rekonštrukciu objektu.

### **Zdravotnícke a sociálne zariadenia**

Obyvatelia obce nemusia dochádzať za zdravotnou starostlivosťou do iných miest, nakoľko sa v obci nachádza zdravotné stredisko, ktorého súčasťou je aj lekáreň. Úroveň sociálnych služieb je podmienený veľkosťou obce a počtom obyvateľom. V obci sa nenachádza zariadenie, ktoré by poskytovalo služby sociálneho charakteru. Starší občania majú možnosť navštevovať Klub dôchodcov.

### **Školské zariadenia**

Deti v predškolskom veku majú možnosť navštevovať miestnu materskú školu, ktorá sa nachádza v južnej časti obce v areáli bývalej základnej školy. Školopovinné deti navštevujú základnú školu, ktorá poskytuje kvalitný výchovno-vzdelávací proces. V obci sa nachádza základná škola so slovenským vyučovacím jazykom a tiež základná škola s maďarským vyučovacím jazykom (Alapiskola).

### **Športové zariadenia**

Možnosti pre športové aktivity v obci sú limitované. V rámci športového vyžitia majú obyvatelia a návštevníci obce možnosť využívať futbalové ihrisko a tenisové ihrisko, ktoré sú situované vedľa seba. Avšak tieto priestory neponúkajú veľké možnosti na rôzne pohybové aktivity, kde by sa mohli pravidelne organizovať športové podujatia zamerané nielen pre deti a mládež, ale aj pre starších obyvateľov. a tak plnohodnotne tráviť svoj voľný čas V obci absentuje multifunkčná športová plocha. Zaujímavosťou v obci je Taekwon-Do klub Turňa nad Bodvou, ktorý sa každoročne zúčastňuje regionálnych, celoslovenských ale aj medzinárodných súťaží.

### **Služby**

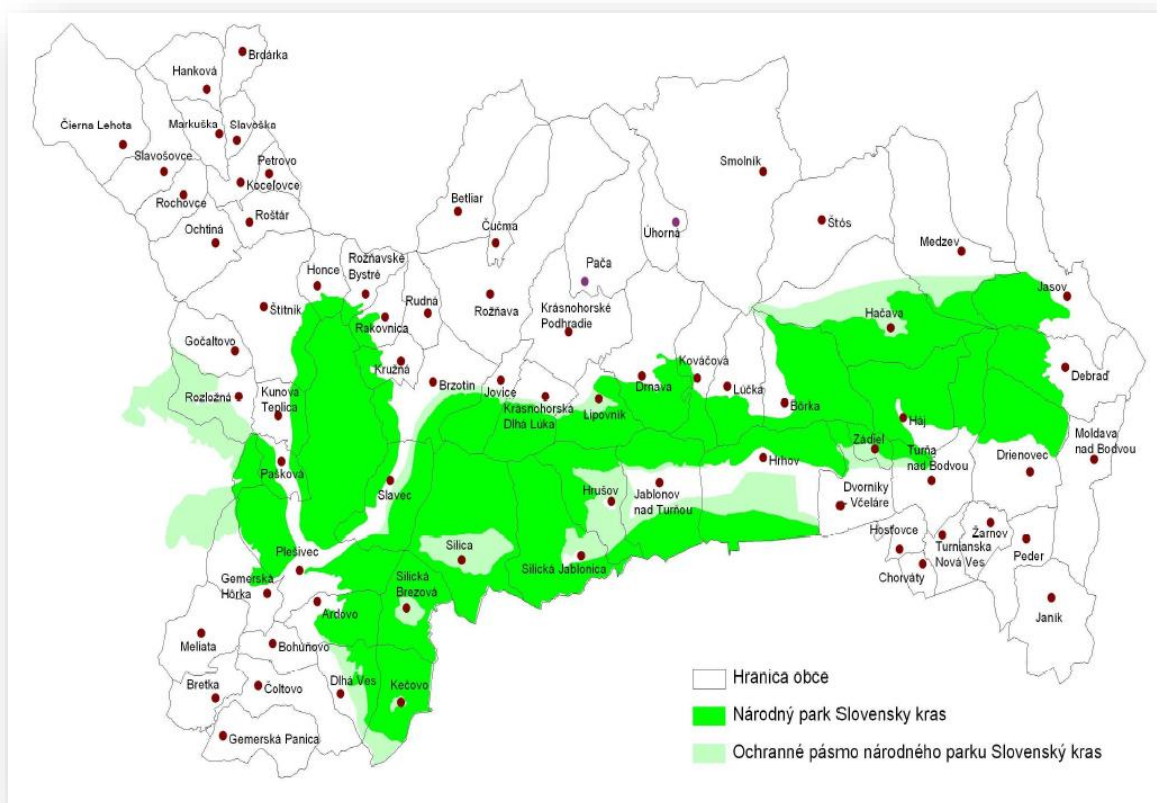
Z hľadiska obchodných služieb sú v obci dostupné základné služby, ako napríklad predajne potravín a textilie, miestne pohostinstvo, dom remesiel.

### **Potenciál rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky**

Obec Turňa nad Bodvou susedí s dominantou dotknutého územia - Národným parkom Slovenský kras. Pozostáva zo siedmich od seba oddelených oblastí, ktoré tvoria krasové planiny. Sú to samostatné planiny Koniarska, Plešivská, ďalej Silická planina, Horný a Dolný vrch, Zádielska a Jasovská planina. Súčasťou národného parku sú osobitne chránené územia. Ide o vzácne biotopy, ohrozené spoločenstvá, špecifické lokality, jaskyne a priepasti. Svojou rozlohou sú to menšie územia s najzachovalejšími geobiocenózami, ktoré sú z hľadiska ochrany prírody najcennejšie. Územie je domovom unikátnych rastlinných aj živočíšnych druhov. Zo živočíšnych druhov sa v parku vyskytuje 12 druhov obojživelníkov, 11 druhov plazov, 218 druhov vtáctva a 71 druhov cicavcov, ktoré sú zaradené do červenej knihy ohrozených druhov. Národný park Slovenský kras so začleneným okolím vďaka svojej



rozmanitosti patrí k najkrajším oblastiam Slovenska. Jej súčasťou sú osobitne chránené územia, vzácne biotopy, jedinečné prírodné spoločenstvá, špecifické lokality, jaskyne a priepasti.



Zdroj: Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský kras, mapa č. 1 cieľové územie, vypracoval: Košický samosprávny kraj

**Medzi ďalšie pamätihodnosti, prírodné krásy a pozoruhodnosti patria:**

**Kaštieľ v Turni nad Bodvou, pôvodne neskororenesančný, postavený v 17. stor.**



**Zádielska tiesňava** - Zádielska tiesňava sa nachádza medzi krasovými



planinami Horný vrch (na západe) a Zádielskou planinou (na východe). Zádielska tiesňava je verejnosti prístupná červenou turistickou trasou z obce Zádiel. Jedná sa o najatraktívnejšie a najviac turistami navštevované okolité územie.

Zrúcanina **Turnianskeho hradu** so zvyškami gotického vnútorného hradu a vonkajšieho renesančného opevnenia s okrúhlymi delovými baštami.



**Bývalý župný dom** je klasicistickou dvojpodlažnou stavbou z roku 1820. Na hlavnej fasáde má mierne vystupujúci stredný rizalit zakončený trojhranným štítom, na ktorom je zuborez.

Po zlúčení Abovskej a Turnianskej župy roku 1881 budova slúžila rôznym praktickým účelom, ale dnes je prázdna a hľadá sa pre ňu najvhodnejšie využitie. Bývalý župný dom je prístupný návštevníkom avšak v súčasnosti je vo veľmi zlom stave.



**Rímskokatolícky opevnený kostol Nanebovzatia Panny Márie**, postavený v gotickom štýle začiatkom 14. storočia asi na základoch staršieho kostola z 11. storočia. Stavba bola v 15. storočí rozšírená, v lodi zaklenutá začiatkom 16. storočia, upravovaný v 18. storočí, obnovený roku 1889 a 1930.

Oblasť Slovenského krasu je zároveň významnou oblasťou s množstvom zachovalých pamiatok z ľudového stavitelstva. Významnú ukážku ľudovej architektúry v obci predstavuje **Stará prešovňa** - kamenná stavba z konca 18. stor.

Obec je súčasťou **Vinnej cesty** - v minulosti táto oblasť patrila medzi významných producentov vína na území Uhorska a malo tu veľmi silnú tradíciu. V súčasnej dobe sa v tejto oblasti

organizuje viacero spoločenských podujatí spojených s ochutnávkou vín z regiónu (napr. Turnianska vína cesta a iné).



### Stav ubytovacích a stravovacích zariadení

Opodstatnenou podmienkou pobytu návštevníkov v regióne národného parku je existencia dostatočných ubytovacích kapacít a kvalitných služieb v oblasti cestovného ruchu. Na území obce a v jej okolí sa nachádza dostatok kvalitných ubytovacích a stravovacích zariadení, ktoré poskytujú návštevníkom a turistom služby spojené ubytovaním, s trávením voľného času, ďalej poskytujú služby zamerané na kultúrne, športové, zábavné, relaxačné a iné aktivity v oblasti cestovného ruchu.

V obci absentuje **informačno-poradenské centrum**, ktoré by poskytovalo užitočné plnohodnotné a celoročné informácie pre turistov. V súčasnosti je podobné informačné zariadenie prevádzkované občianskym združením Župa Turňa, v penzióne Réva avšak iba počas letnej sezóny a nenachádza sa priamo v intraviláne obce.

### Cykloturistika

Vďaka množstvu prírodných a kultúrnych zaujímavostí, ako aj stredne členitému terénu poskytuje oblasť národného parku výborné podmienky pre vyznávačov cykloturistiky. Najvýznamnejšou cykloturistickou trasou oblasti je Cyklomagistrála Slovenský kras s niekoľkými vedľajšími trasami.

### Horolezectvo

Oblasť Slovenského krasu je bohatá i na skalné útvary, bralá a tiesňavy. Zádielska dolina je jednou z tých dolín, ktorej horolezecké masívy svojou mohutnosťou a rozlohou patria medzi najznámejšie skalnaté terény na Slovensku a sú navštevované a zliezané od začiatku minulého storočia. Vápencové steny dvíhajúce sa nad dno tiesňavy do výšky až 350 m, bralá, rebrá, veže, skalné hrebene i bariéry umožňujú výstupy najvyššej klasifikácie a možno ich rátať na stovky. Lezenie na skalách doliny je časovo obmedzené na 1. 8. – 31. 1. na 16 vybraných trasách a 3 lokality celoročne.



## Plánované aktivity obce Turňa nad Bodvou na roky 2015 – 2021 spojené s rozvojom cestovného ruchu:

- Vybudovanie kvalitnej, základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, parkoviská, inžinierske siete, dostupné a rýchle pripojenie na internet - optické siete).
- Zriadenie celoročného turistického informačného centra priamo v obci.
- Vybudovanie infraštruktúry cestovného ruchu (dobudovanie dostatočných ubytovacích a stravovacích zariadení (pre skupinových návštevníkov), vytvorenie oddychových zón v obci a v okolí, najmä v blízkosti Turnianskeho hradu, cyklochodníky, turistické chodníky a označenia, odpočívadlá, altánky, zóny oddychu, športoviská a detské ihriská, vybudovanie náučného chodníka z obce na hrad)).
- Zavedenie pravidelných kultúrno-spoločenských podujatí prepojených na históriu, prírodný potenciál a ľudovú tradíciu v regióne (napr. usporadúvať pravidelné jarmoky, trhy, festivaly a iné podujatia ako napr.: stredoveké hradné hry, vianočné trhy pod hradom športové a turistické súťaže, medzinárodné podujatia a pod.).
- Zabezpečenie dostatočnej publicity a marketingových aktivít s cieľom podpory rozvoja cestovného ruchu v obci a v jej okolí (viacjazyčné informačné bulletiny, plagáty, brožúrky, mapky, vytvorenie viacjazyčnej internetovej stránky, inzercia v printových médiách a to aj v okolitých krajinách: Maďarsko, Česká republika a Poľsko, vybudovanie medzinárodnej, partnerskej spolupráce).
- Vytvoriť užšiu spoluprácu obce s miestnymi podnikateľmi, ktorí ponúkajú služby v oblasti cestovného ruchu (Penzión Réva, Reštaurácia pod hradom, Fortuna a iné).
- Sanácia kultúrnych pamiatok a iných nehnuteľností, ktoré sú v zlom technickom stave a zároveň sú majetkom obce (príprava a realizácia projektov financovaných z národných zdrojov a fondov EÚ zameraných na renováciu nevyužívaných a schátraných nehnuteľností ako sú napr. Šipošov dom, Kováčov dom, Tiszov dom a pod., účelom týchto rekonštrukcií by bolo zriadenie obecného múzea miestnej vidieckej architektúry, predajne so suvenírmi resp. zriadenia informačného centra pre turistov, prípadne komunitné centrum).
- Sanácia kultúrnych pamiatok, ktoré sú v zlom technickom stave a zároveň nie sú majetkom obce. Apelovanie zo strany obce na vlastníkov týchto nehnuteľností s cieľom hľadania spoločného riešenia na odstránenie súčasného havarijného stavu kultúrnych pamiatok (napr. asistencia a poradenstvo v legislatívnej oblasti (stavebné povolenia, vysporiadanie vlastníckych vzťahov a pod.) a zároveň poradenstvo v oblasti čerpania dotácií zameraných na rekonštrukciu kultúrnych pamiatok)).





## Analytická časť – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>• výhodná strategická poloha obce, blízkosť miest Moldava nad Bodvou a Košice</li> <li>• dostatok voľnej pracovnej sily</li> <li>• zvýšený záujem o osídľovanie a budovanie rodinných domov</li> <li>• obec má vybudovanú kanalizáciu na 90%</li> <li>• obec je plynofikovaná</li> <li>• bohatosť lesného fondu v okolí obce</li> <li>• dostupnosť internetu a káblovej televízie</li> <li>• dostupnosť mobilných sietí</li> <li>• dostupnosť kvalitnej pitnej vody z obecných studní</li> <li>• ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• časté poruchy obecného vodovodu</li> <li>• dlhodobá vysoká nezamestnanosť</li> <li>• nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia</li> <li>• zlý stav chodníkov a miestnych cestných komunikácií</li> <li>• absencia oddychových zón pre deti mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov</li> <li>• absencia detského ihriska</li> <li>• absencia športovísk, predovšetkým multifunkčného ihriska</li> <li>• zlý stav rigolov</li> <li>• nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam</li> <li>• sociálna izolácia obyvateľov z MRK</li> <li>• pokles kvality života v regióne spôsobený stagnáciou lokálneho priemyslu</li> <li>• nízka úroveň kultúrno-spoločenského a športového vyžitia</li> <li>• nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>• využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ</li> <li>• potenciál rozvoja cestovného ruchu a agroturistiky (blízkosť Turnianskeho hradu a Zádielskej doliny, Slovenského krasu, jaskýň a chráneného vtáčieho územia)</li> <li>• záujem o integráciu rómskej komunity do života majoritnej spoločnosti</li> <li>• rozšírenie miestnych komunikácií na nové investičné územia</li> <li>• znalosť regiónu</li> <li>• strategické postavenie obce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• negatívne sociálne prostredie</li> <li>• ekonomicky stagnujúci región – pretrvávajúce negatívne dopady hospodárskej krízy</li> <li>• slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia</li> <li>• nebezpečenstvo prírodných katastrof, predovšetkým opakovaných lokálnych podvodní</li> <li>• nárast produkcie komunálneho odpadu</li> <li>• možný nárast sociálnej izolácie obyvateľov z MRK</li> </ul>



<ul style="list-style-type: none"> <li>• zvýšenie bezpečnosti obce prostredníctvom kamerového systému</li> <li>• potencionálna spolupráca s okolitými obcami</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• predsudky a diskriminácia zo strany majoritného obyvateľstva</li> <li>• dlhodobá vysoká nezamestnanosť</li> </ul>
---	--

# Strategická časť

Kapitola je zameraná na stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť Programu rozvoja obce Turňa nad Bodvou na roky 2015 – 2021 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce. Predkladaná časť PRO sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Turňa nad Bodvou, so zohľadnením tvrdých dát (štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov, cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy).

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PRO každej obce je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne. Najvýznamnejší dokument predstavuje Stratégia Európa 2020, ktorá sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska. Ide o víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť pričom stanovuje ukazovatele na hodnotenie jednotlivých cieľov. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obcí:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.



Pri spracovaní Strategickkej časti PRO obce Turňa nad Bodvou boli v plnej miere akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, Územný plán Košického samosprávneho kraja pričom kľúčovým dokumentom, ktorý vymedzuje rámec strategickkej časti je zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja:

*Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program rozvoja obce nasledovne v § 8:*

### **Program rozvoja obce**

**(1)** Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

**(2)** Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

**(3)** Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

**a)** analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

**b)** strategickkej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

**c)** programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

**d)** realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

**e)** finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

**(4)** Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

**(5)** Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

**(6)** Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.



*Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:*

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja:

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

**Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.**

## **Strategická vízia a strategický cieľ obce**

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 7 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia obce Turňa nad Bodvou predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiiť k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového (súčasného) stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, **strategická vízia** obce Turňa nad Bodvou je formulovaná nasledovne:

**„Obec Turňa nad Bodvou je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja“**



Naplnenie vízie vychádza z predpokladu naplnenia strategického cieľa obce, ktorý je možno zdefinovať nasledovne:

*„Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce“.*

## **Stratégia rozvoja**

Zámerom tejto časti programu je zdefinovať priority a opatrenia, ktoré s určitosťou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a návrhy nemusia spadať len do kompetencie obce. V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Stratégia rozvoja obce Turňa nad Bodvou vychádza z aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a nadväzuje na Priority a ciele stratégie rozvoja Košického kraja, kde sa uvádza, že „Košický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, vysokým stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, ale rozvíjajúci sa a konvergujúci mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou a Ukrajinou“.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie strategického cieľa národnej stratégie je rozložené do piatich prioritných oblastí, ktoré by sa mali stať jej základnými piliermi realizácie. Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

**Prioritná oblasť 1 : Ľudské zdroje**

**Prioritná oblasť 2 : Zamestnanosť**

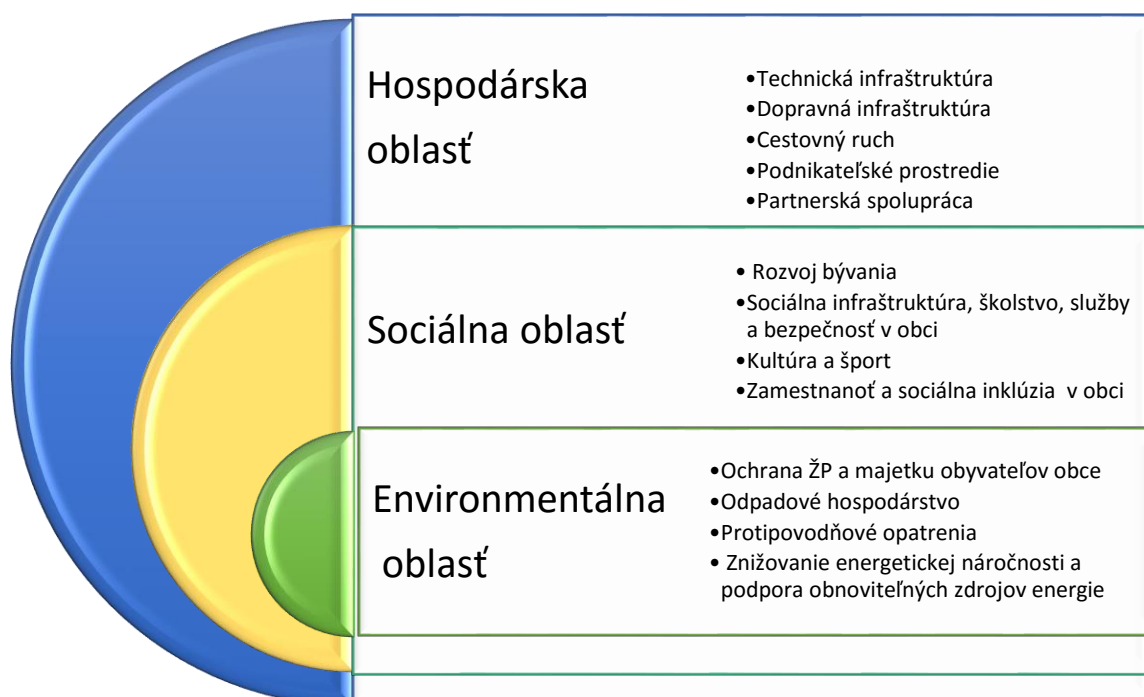
**Prioritná oblasť 3 : Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie**

**Prioritná oblasť 4 : Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné zdroje energie**

Vyššie uvádzané prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2, 3, z Národnej stratégie RR sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1,2 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 4 predstavuje oblasť Environmentálna politika.



Pre naplnenie definovanej vízie si obec Turňa nad Bodvou stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:



#### **Hospodárska oblasť - táto prioritná oblasť pozostáva z piatich priorit:**

- technická infraštruktúra (dobudovanie základnej technickej infraštruktúry - vodovod, kanalizácia, verejné osvetlenie, kamerový systém, a pod.),
- dopravná infraštruktúra (rekonštrukcia a dobudovanie miestnych komunikácií, výstavba a rekonštrukcia chodníkov),
- cestovný ruch (výstavba cyklotrás a náučných chodníkov, výstavba celoročného informačného centra),
- podnikateľské prostredie (podpora podnikania v obci, podpora miestnych podnikateľov v obci s dôrazom na oblasť cestovného ruchu),
- partnerská spolupráca s inými subjektmi (spolupráca s okolitými obcami, cezhraničná spolupráca, spolupráca s miestnymi podnikateľmi a možnými investormi, napríklad pre oblasť cestovného ruchu, vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami, a pod.).

#### **Sociálna oblasť - prioritná oblasť pozostávajúca z troch rozvojových priorit:**

- podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci (podpora individuálnej domovej výstavby, bytovej výstavby, alternatívne pre sociálne slabšie rodiny),
- podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci (podpora budovania príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, výstavba príp. rekonštrukcia, kultúrnych a športových zariadení – detské ihrisko, multifunkčné ihrisko, vytvorenie oddychových zón pre deti a mládež, mladé

rodiny, matky na materskej dovolenke, dôchodcov, rekonštrukcia kultúrneho domu, výstavba predškolského zariadenia, rekonštrukcia a inovácia vzdelávania miestnych ZŠ, podpora kultúrnych a športových podujatí v obci),

- zamestnanosť a sociálna inklúzia (zníženie sociálnej izolácie MRK - integrácia MRK do života v obci, zvýšenie vzdelanostnej úrovne MRK, zapojenie terénnych pracovníkov na podporu integrácie MRK, zníženie vysokej miery v nezamestnanosti využívaním zdrojov EF na podporu rozvoja zamestnanosti a zapojením sa do programov zvýšenia zamestnanosti, boj proti narastajúcej chudobe, zvyšovanie životnej úrovne obyvateľov, zvyšovanie kvality obyvateľstva, zapájanie miestnej mládeže a širokej verejnosti do rozvojových aktivít obce a regiónu).

### **Environmentálna oblasť - tretia prioritná oblasť pozostáva zo štyroch rozvojových priorít:**

- ochrana životného prostredia a majetku obyvateľov obce (boj proti čiernym skládkam napríklad zavedením kamerového systému, fotopascí, kontrolou dodržania predpisov týkajúcich sa odpadového hospodárstva),
- odpadové hospodárstvo (podpora separovaného zberu, kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu),
- protipovodňové opatrenia (riešenie odvodu dažďových vôd zo spevnených plôch, rekonštrukcia a dobudovanie rigolov, úprava, regulácia brehov rieky Bodva a miestnych potokov),
- znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie (zníženie energetickej náročnosti verejných budov, zavedenie obnoviteľných zdrojov energie).

Cez vyššie uvádzané definovanie priorít, ktoré sú následne v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, tie zas do projektov, ktoré sú tvorené konkrétnymi aktivitami, bude obec napĺňať zadanú strategickú víziu rozvoja.

Naplnenie strategického cieľa obce sa dosiahne cez naplnenie uvedených cieľov a k nim priradených opatrení:

## **Hierarchia rozvojových cieľov**

<p style="text-align: center;"><b>VÍZIA</b></p> <p>Obec Turňa nad Bodvou je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja a je sebavedomým členom Košického samosprávneho kraja.</p>
<p style="text-align: center;"><b>STRATEGICKÝ CIEĽ</b></p> <p>Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.</p>



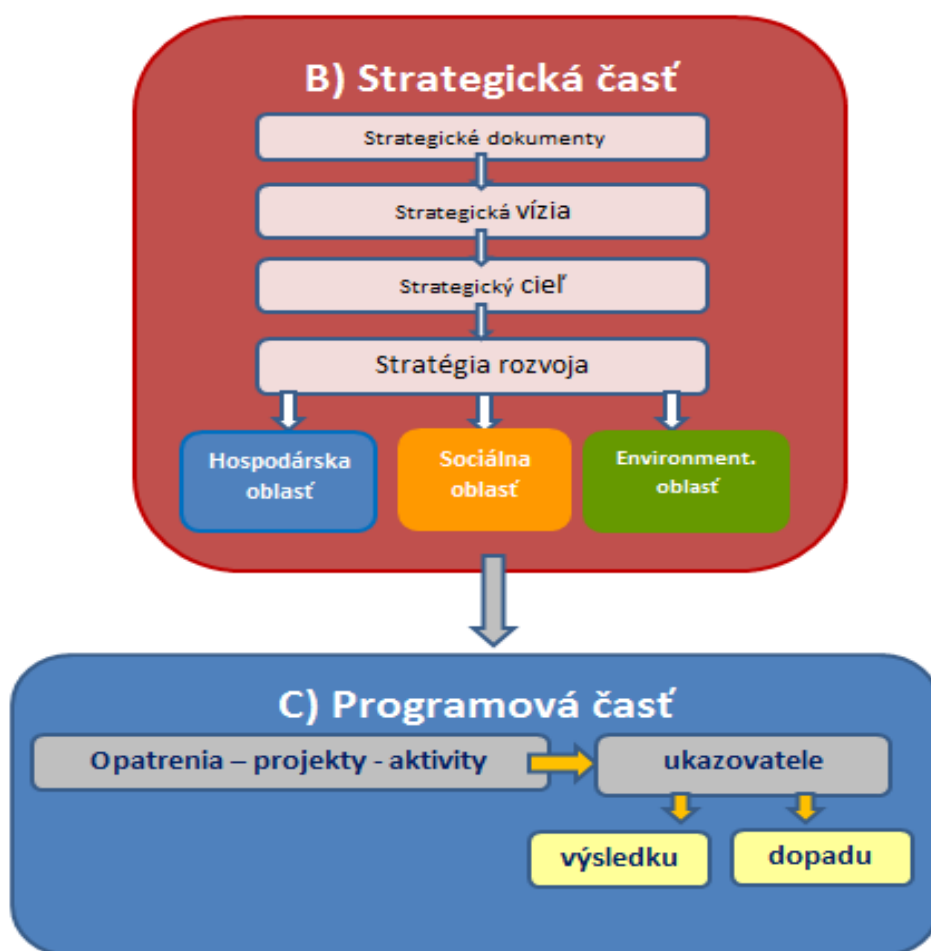
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
<b>Globálny cieľ</b>	<i>Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.</i>	<i>Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci</i>	<i>Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.</i>
<b>Priority</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Technická infraštruktúra</b></li> <li>• <b>Dopravná infraštruktúra</b></li> <li>• <b>Cestovný ruch</b></li> <li>• <b>Podnikateľské prostredie</b></li> <li>• <b>Partnerská spolupráca s inými subjektmi</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Sociálna infraštruktúra, školstvo, služby a bezpečnosť v obci</b></li> <li>• <b>Kultúra a šport</b></li> <li>• <b>Zamestnanosť a sociálna inklúzia v obci</b></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce</b></li> <li>• <b>Odpadové hospodárstvo</b></li> <li>• <b>Protipovodňové opatrenia</b></li> <li>• <b>Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie</b></li> </ul>
<b>Opatrenia</b>	<p>1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce</p> <p>1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</p> <p>1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu</p> <p>1.4 Podpora podnikateľov</p> <p>1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce</p>	<p>2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci</p> <p>2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci</p> <p>2.3 Podpora integrácie MRK v obci</p> <p>2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci</p> <p>2.5 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci</p>	<p>3.1 Prevencia pred povodňami</p> <p>3.2 Podpora zhodnocovania odpadov</p> <p>3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam</p> <p>3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie</p>





# Programová časť

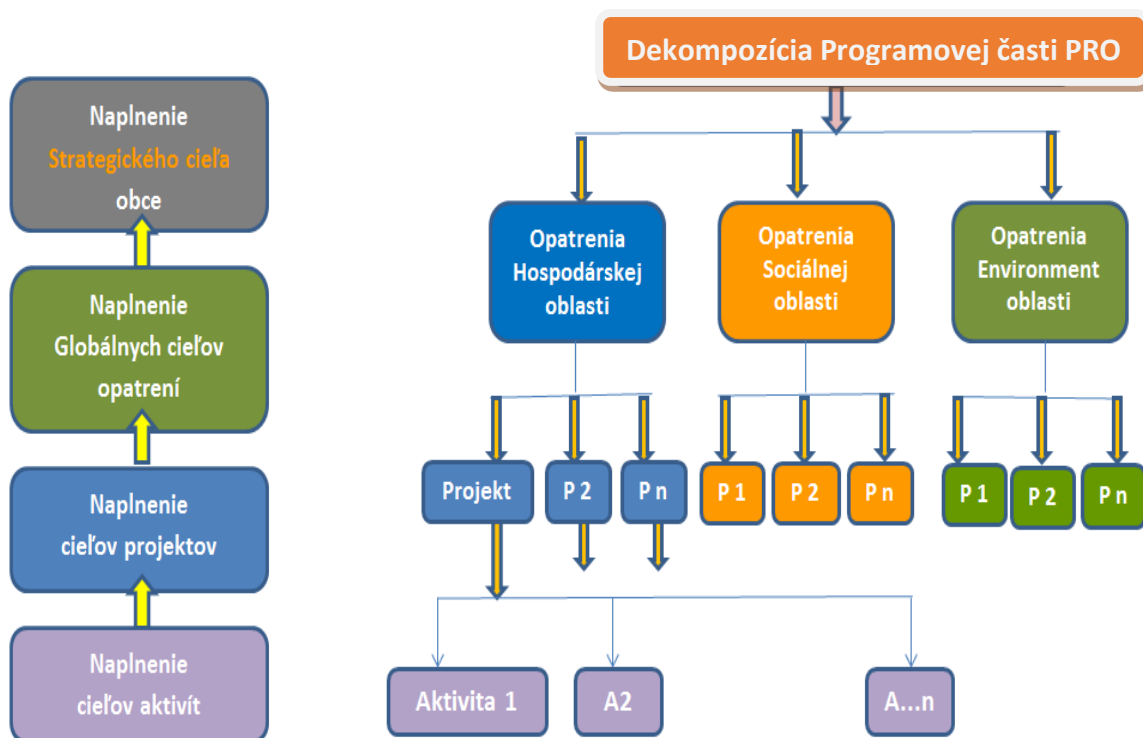
Programová časť PRO vychádza zo strategickej časti a priamo nadväzuje na opatrenia vedúce k naplneniu stratégie rozvoja. Programová časť rozčleňuje opatrenia na čiastkové projekty a tie sú zas členené na konkrétne aktivity, ktorých naplnenie povedie k naplneniu cieľov jednotlivých projektov.



Pre každú z troch prioritných oblastí stratégie rozvoja bol vypracovaný súbor opatrení vedúcich k naplneniu cieľa prioritnej oblasti cez projekty, pričom najnižšia úroveň je reprezentovaná úrovňou aktivít.

Predložená programová časť sa zameriava na:

- opatrenia dekomponované na projekty, ktorých plnenie je zabezpečené prostredníctvom konkrétnych aktivít,
- súbor ukazovateľov - výsledku a dopadu s uvedením východiskovej a cieľovej hodnoty.



## Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré obec plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Aktivity, ktoré budú realizované formou projektového zámeru, sú uvedené ako Projekt. Jednotlivé činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú v tabuľke uvedené ako Aktivita.

Vychádzajúc z Partnerskej dohody SR, kde sa na str. 38 uvádza, že „pre rozvoj obcí a miestny rozvoj je potrebné smerovať investície do drobnej infraštruktúry (rozvoj podnikania a vidieckeho cestovného ruchu), miestnych služieb, vytváranie podmienok pre komunitnú/podnikateľskú činnosť (vyžitie nevyužívaných objektov v obciach) a podporu miestnej zamestnanosti“, definovala **obec Turňa nad Bodvou projektové zámery pre roky 2015-2021** spadajúce pod tri prioritné oblasti nasledovne:

**Formulár P1: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí**

<b>Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť</b>	
<b>Globálny cieľ: Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.</b>	
<b>1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Dobudovanie miestnej kanalizácie</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Dobudovanie splaškovej kanalizácie prostredníctvom VVS, a. s.</i>	
<i>Dobudovanie dažďovej kanalizácie</i>	
<i>Vybudovanie nových kanalizačných pripojení</i>	
<i>Vybudovanie individuálnych ČOV pre obyvateľov</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia potrubia</i>	
<i>Dobudovanie verejného vodovodu prostredníctvom VVS, a. s.</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia verejného osvetlenia</i>	
<i>Vybudovanie nových bodov verejného osvetlenia</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Optické pripojenie v obci</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Inštalácia optického káblu v obci</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Bezpečná obec</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>VO, zakúpenie, inštalácia kamerového systému</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Realizácia revízie technického stavu obecného rozhlasu</i>	
<i>Modernizácia obecného rozhlasu</i>	
<b>1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií</i>	
<i>Výstavba miestnych cestných komunikácií</i>	
<i>Vypracovanie dopravného projektu obce (zabezpečiť dopravné značenie na obecných komunikáciách v exponovaných lokalitách)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia chodníkov</i>	
<i>Dobudovanie chodníkov</i>	
<b>Projekt: Rekonštrukcia autobusových zastávok</b>	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia autobusových zastávok</i>	
<b>1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Výstavba cyklotrás a náučných chodníkov</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Vybudovanie cyklotrasy smerom k Zádielskej doline</i>	
<i>Vybudovanie cyklotrasy smerom k maďarským hraniciam</i>	
<i>Zabezpečenie značenia, oddychových zón a odpočívadiel</i>	
<i>Vybudovanie náučného chodníka (rozmiestnenie informačných tabúľ, ktoré by poukazovali na históriu, miestnu faunu a flóru, ľudové tradície a pod.)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Výstavba informačného centra</b></li> </ul>	
Aktivity:	
<i>Vybudovanie informačného centra</i>	
<i>Propagačná a marketingová činnosť zameraná na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci a v jej okolí</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Sanácia kultúrnych pamiatok a iných nehnuteľností</b></li> </ul>	



<i>Aktivity:</i>
<i>Príprava a realizácia projektov financovaných z národných zdrojov a fondov EÚ zameraných na renováciu nevyužívaných a schátraných nehnuteľností ako sú napr. Šipošov dom, Kováčov dom, Tiszov dom a pod., účelom týchto rekonštrukcií by bolo zriadenie obecného múzea miestnej vidieckej architektúry, predajne so suvenírmi resp. zriadenia informačného centra pre turistov).</i>
<b>1.4 Podpora podnikateľov</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Príprava priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít</i>
<i>Podpora miestnych pestovateľov a chovateľov produkujúci rastlinné a živočíšne výrobky, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, SZČO, agroturizmus</i>
<i>Podpora miestnych podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu</i>
<i>Využitie hnedých plôch na podnikateľské aktivity, napr. zriadením miestneho priemyselného parku</i>
<b>1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori</i>
<i>Aktívna účasť na projektoch cezhraničnej spolupráce</i>
<i>Zbieranie pozitívnych, inšpiratívnych skúseností a príkladov dobrej praxe z okolitých obcí (ako aj zo zahraničia) a ich následná aplikácia do života rozvoja našej obce (najmä v oblasti rozvoja cestovného ruchu, energetiky a rómskej problematiky)</i>
<i>Vytváranie nových partnerstiev v rámci krajín EÚ</i>
<i>Vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami</i>
<i>Vytváranie vhodných podmienok pre vznik nových subjektov pôsobiacich v regióne (podpora regionálnej mládeže, národnostných menšín, športovcov, umelcov a pod.)</i>
<i>Prehĺbiť a zintenzívniť spoluprácu s VÚC KSK</i>
<b>Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť</b>
<b>Globálny cieľ: Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci</b>
<b>2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie)</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Podpora bytovej výstavby, alternatívne pre sociálne slabšie rodiny</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Vysporiadanie pozemkov, vypracovanie projektovej dokumentácie</i>
<i>Bytová výstavba</i>
<b>2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Výstavba materskej školy</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Výstavba budovy materskej školy v priestoroch areálu miestnej školy</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li><b>Projekt: Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Rekonštrukcia budovy základnej školy</i>
<i>Rekonštrukcia interiéru základnej školy</i>
<i>Dostavba, rekonštrukcia telocvične v areáli miestnej ZŠ</i>
<i>Zabezpečenie moderných didaktických pomôcok a IKT vybavenia</i>
<i>Údržba okolia školy a športových plôch v školskom dvore</i>
<i>Úprava učebných osnov so zameraním na regionálne špecifiká, zlepšenie technických podmienok pre potreby vzdelávacieho procesu</i>



<i>Podpora mimoškolských činností, záujmových krúžkov, aktívne zapájanie mládeže do verejného života</i>
<i>Materiálna, technická, finančná podpora mladých talentovaných žiakov</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Kompletná prestavba kultúrneho domu</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Kompletná prestavba kultúrneho domu</i>
<i>Zateplenie budovy, výstavba panoramatickej nadstavby, zimnej a letnej terasovej záhrady, detský kútik a pod.</i>
<i>Obnova interiéru, vybavenia a sociálnych zariadení, vybudovanie únikových východov</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Rekonštrukcia budovy obecného úradu</i>
<i>Komplexná rekonštrukcia interiéru aj exteriéru</i>
<i>Modernizácia vybavenia a výpočtovej techniky</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Rekonštrukcia domu smútku</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Rekonštrukcia budovy domu smútku</i>
<i>Obnova interiéru a modernizácia zariadenia, ozvučenia</i>
<i>Úprava okolia cintorína</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Výstavba komunitného centra</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Vypracovanie realizačného projektu pre zriadenie komunitného centra</i>
<i>Zabezpečenie potrebného zariadenia a vybavenia</i>
<i>Komunitná činnosť a aktivity pre miestnu mládež najmä z MRK</i>
<i>Aktivity zamerané na podporu školy „tretieho veku“</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Zriadenie sociálneho podniku</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Zriadenie sociálneho podniku</i>
<i>Aktivity spojené so zlepšením ekonomických a sociálnych podmienok</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Rekonštrukcia zdravotného strediska</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Komplexná rekonštrukcia interiéru a exteriéru</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Zriadenie obecného trhoviska</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Zriadenie obecného trhoviska v centre obce</i>
<i>Zriadenie obecného trhoviska pod Turnianskym hradom</i>
<i>Usporiadúvanie pravidelných jarmokov, trhov</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Vybudovanie sociálneho zariadenia</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Vybudovanie sociálneho zariadenia (WC)</i>
<b>2.3 Podpora integrácie MRK v obci</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Terénna sociálna práca v obci</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Konzultácie k aktivačným prácam</i>
<i>Vybavenie potrebnej pracovnej dokumentácie, živnostenského listu</i>
<i>Pomoc pri spisovaní tlačív a žiadostí</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Osvetový program pre obyvateľov z MRK</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Základná zdravotná starostlivosť a hygienické návyky</i>
<i>Povinná školská dochádzka</i>
<i>Boj proti úžere a ich negatívnych dopadov</i>
<i>Podpora vykonávania pravidelnej celoplošnej deratizácie, dezinfekcie a dezinfekcie</i>
<i>Aktivity zamerané na zvyšovanie finančnej gramotnosti</i>
<b>Návrhy projektov</b>
<b>Projekt: Zvýšiť podiel rómskych domácností s prístupom k bývaniu a inžinierskym sieťam</b>



Projekt: Dosiahnutie vyššieho hygienického štandardu marginalizovaných rómskych osídlení
Projekt: Poradenstvo pre prechod medzi úrovňami vzdelania (od materských škôl na základnú, zo základnej na sekundárnu) vrátane zapojenie rodičov
Projekt: Podpora programov druhošancového vzdelávania, s dôrazom na také, ktoré sú priamo napojené na trh práce
Projekt: Podpora systematického poskytovania sociálnych a asistenčných služieb zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti ľudí žijúcich v prostredí MRK (t. j. TSP, komunitní pracovníci/pracovníčky v oblasti sociálnych služieb)
Projekt: Systematická podpora výchovno-vzdelávacích aktivít a voľno-časových aktivít pre deti z MRK s hlavným dôrazom na prepájanie majority s minoritou
<b>2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí</b></li> </ul>
Aktivity:
Podpora kultúrnych podujatí
Podpora športových podujatí
Podpora miestnych kultúrnych súborov a športových klubov
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Výstavba multifunkčného a detského ihriska</b></li> </ul>
Aktivity:
Výstavba multifunkčného ihriska
Výstavba detského ihriska
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Rekonštrukcia futbalového ihriska</b></li> </ul>
Aktivity:
Rekonštrukcia futbalového ihriska
Rekonštrukcia tribúny, rozšírenie kapacít pre divákov
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Obec ako Zóna oddychu</b></li> </ul>
Aktivity:
Vytvorenie oddychového areálu
Osadenie lavičiek a prvkov drobnej architektúry
Obnova a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce
Zriadenie obecného parku pri rybníku so zameraním na viaceré aktivity: vybudovanie dráhy pre korčuliarov, detského ihriska, miniihriska, oddychovej časti s lavičkami, vybudovanie areálu na prevádzkovanie Airsoftu, zriadenie autokempingu a pod. Pozn. výhodou je blízkosť ubytovacích a reštauračných zariadení.
<b>2.5 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci</b>
<b>Aktivita: Vzdelávanie zamestnancov obce</b>
absolvovanie odborných školení
<b>Aktivita: Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek</b>
organizovanie vzdelávacích počítačových kurzov pre strednú a staršiu generáciu
<b>Aktivita: Realizácia kurzu anglického jazyka</b>
organizovanie jazykového kurzu zameraného na základnú slovnú zásobu na úrovni začiatočník
<b>Prioritná oblasť 3:Environmentálna oblasť</b>
Globálny cieľ: Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.
<b>3.1 Prevencia pred povodňami</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov</b></li> </ul>
Aktivity:
Rekonštrukcia jestvujúcich rigolov
Výstavba nových rigolov
Úprava a regulácia brehov rieky Bodva a miestnych potokov
<b>3.2 Podpora zhodnocovania odpadov</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Podpora separovaného zberu</b></li> </ul>
Aktivity:
Zabezpečenie potrebnej techniky a materiálu na separáciu materiálu (drvičky, lisy, veľkoobjemové kontajnery, sáčky na triedený odpad, multifunkčný traktor s vlečkou a pod.)
Vypracovanie zásad dodržiavania pravidiel pri separovaní odpadu



<i>Aktívne zapojiť občanov a subjekty pôsobiace v obci do problematiky separácie odpadov</i>
<i>Účinnnejšie spracovanie bioodpadu</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Výstavba lokálneho kompostoviska na biologický odpad</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Vybudovanie lokálneho kompostoviska na biologický odpad</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Výstavba zberného dvora</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Vybudovanie zberného dvora</i>
<i>Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a separáciu odpadov</i>
<b>3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavanie čistoty v obci</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastrí obce zakúpením fotopascí</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Zakúpenie a inštalovanie fotopascí</i>
<i>Monitorovanie oblasti</i>
<i>Kontrola dodržania predpisov týkajúcich sa odpadového hospodárstva</i>
<i>Kontrola dodržiavania čistoty a poriadku na verejných priestranstvách</i>
<b>3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov</b></li> </ul>
<i>Aktivity:</i>
<i>Zníženie energetickej náročnosti verejných budov (zateplenie, výmena okien, strechy a iné)</i>
<i>Zavedenie obnoviteľných zdrojov energie</i>
<i>Podpora, poradenstvo a usporadúvanie školení pre miestnych obyvateľov zamerané na znižovanie energetickej náročnosti</i>
<i>Výroba ekologických zdrojov energie (napr. granule, brikety a pod. z vlastných dostupných surovín a odpadu)</i>

## Merateľné ukazovatele projektov

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

Ukazovatele výstupu označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

Ukazovateľ výsledku je hmatateľným produktom projektu a býva objektívne overiteľným ukazovateľom cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. Medzi výstupom a výsledkom logická väzba.

- **Ukazovateľ dopadu** vyjadruje dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak ako aj pri ukazovateľoch výsledku absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.



Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PRO obce Turňa nad Bodvou budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku,
- ukazovatele dopadu ,
- ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Aktivity“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer).

*Formulár P2: Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO*

Typ ukazovateľa	Názov Ukazovateľa	Informačný odkaz	Merná jednotka	Cieľová hodnota
				2021
<b>Prioritné oblasť 1: Hospodárska oblasť</b>				
<b>1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce</b>				
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na kanalizáciu	Obec	počet	4000
Výsledok	Kanalizačné prípojky	Obec	počet	800
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na vodovod	Obec	počet	4000
Výsledok	Vodovodné prípojky	Obec	počet	800
Výsledok	Nové body verejného osvetlenia	Obec	počet	262
Dopad	Počet obyvateľov využívajúcich optické pripojenie	Obec	počet	4000
Výsledok	Počet bezpečnostných kamier v obci	Obec	počet	40
Dopad	Zmodernizovaný obecný rozhlas	Obec	počet	1
<b>1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</b>				
Výsledok	Novovybudované cestné komunikácie	Obec	m	8000
Výsledok	Zrekonštruované cestné komunikácie	Obec	m	13 000
Výsledok	Zrekonštruované chodníky	Obec	m	8000
Výsledok	Zrekonštruované zastávky	Obec	m	6
<b>1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu</b>				
Dopad	„Turisti využívajúci služby v obci“	Obec	počet	10000
Výsledok	Vybudované cykloturistické trasy	Obec	m	30000
Výsledok	Osadené označenia cyklochodníkov	Obec	počet	5
Výsledok	Vytvorené odpočívadlá	Obec	počet	4
Výsledok	Náučný chodník	Obec	počet	1
Výsledok	Informačné centrum	Obec	počet	1
<b>1.4 Podpora podnikateľov</b>				
Dopad	Podpora podnikateľa	Obec	počet	30
<b>1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce</b>				
Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	5
Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	3
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	Obec	počet	10
<b>Prioritné oblasť 2: Sociálna oblasť</b>				
<b>2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci</b>				
Dopad	Počet novovzniknutých rodinných domov	Obec	počet	50





Dopad	Počet novovzniknutých bytových jednotiek pre sociálne slabšie rodiny v obci	Obec	počet	48
<b>2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci</b>				
Výsledok	Zrekonštruovaná požiarňa zbrojnica	Obec	počet	1
Výsledok	Vybudovaná materská škola	Obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaná základná škola	Obec	počet	2
Výsledok	Zrekonštruovaný kultúrny dom	Obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaný obecný úrad	Obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku	Obec	počet	1
Výsledok	Komunitné centrum	Obec	počet	1
Výsledok	Sociálny podnik	Obec	počet	1
Výsledok	Zrekonštruované zdravotné stredisko	Obec	počet	1
Dopad	Obecné trhovisko	Obec	počet	2
Výsledok		Obec	počet	1
<b>2.3 Podpora integrácie MRK v obci</b>				
Dopad	Počet terénnych pracovníkov v obci	Obec	počet	4
Výsledok	Počet zorganizovaných osvetových programov pre MRK v obci	Obec	počet	5
<b>2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci</b>				
Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	70
Výsledok	Počet podporených/ zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	35
Dopad	Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí mimo obce	Obec	počet	5000
Výsledok	Multifunkčné ihrisko	Obec	počet	1
Výsledok	Detské ihrisko	Obec	počet	2
Výsledok	Zrekonštruované futbalové ihrisko	Obec	počet	1
Dopad	Počet vytvorených „zón oddychu“	Obec	počet	4
Dopad	Obecný park pri rybníku	Obec	počet	1
<b>2.5 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci</b>				
Dopad	Počet zrealizovaných vzdelávacích kurzov	Obec	počet	3
Dopad	Počet účastníkov kurzu	Obec	počet	50
Dopad	Počet účastníkov úspešne etablovaných na trhu práce po absolvovaní kurzu	Obec	počet	10
<b>Prioritné oblasť 3: Environmentálna oblasť</b>				
<b>3.1 Prevencia pred povodňami</b>				
Dopad	Dĺžka regulovaného toku	Obec	m	800
Výsledok	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	10 000
<b>3.2 Podpora zhodnocovania odpadov</b>				
Výsledok	Lokálne kompostovisko	Obec	počet	1
Výsledok	Zberný dvor	Obec	počet	1
<b>3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam</b>				
Výsledok	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	5
Dopad	Zlikvidované čierne skládky	Obec	počet	5



# Realizačná časť

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PRO obce Turňa nad Bodvou je nasledovná:

- **Akčný plán obce**
- **Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora**
- **Komunikačná stratégia obce**
- **Návrh systému monitorovania a hodnotenia**

## Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadefinovaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom uvádza konkrétnu inštitúciu zodpovednú za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy predpokladané zdroje financovania.

*Formulár R1: Akčný plán*



Akčný plán 2015-2021				
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (€)	Ukazovateľ výstupu
<b>1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce</b>				
<b>Projekt:</b> Dobudovanie miestnej kanalizácie	2017	<b>obec</b>	800 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu	2017	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia	2016	<b>obec</b>	350 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Optické pripojenie v obci	2017	<b>obec</b>	50 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Bezpečná obec	2016	<b>obec</b>	80 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2017	<b>obec</b>	10 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry</b>				
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	2018	<b>obec</b>	1,5 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	2018	<b>obec</b>	900 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia autobusových zastávok	2017	<b>obec</b>	30 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu</b>				
<b>Projekt:</b> Výstavba cyklotrás a náučných chodníkov	2017-2018	<b>obec</b>	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba informačného centra	2018	<b>obec</b>	200 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Sanácia kultúrnych pamiatok a iných nehnuteľností	2018 - 2019	<b>obec</b>	2 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>1.4 Podpora podnikateľov</b>				
<b>Projekt:</b> Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	2016-2020	<b>obec</b>	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce</b>				
<b>Projekt:</b> Rozvoj partnerskej spolupráce	2016-2021	<b>obec</b>	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci</b>				
<b>Projekt:</b> Podpora individuálnej domovej výstavby	2016-2018	<b>obec</b>	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Podpora bytovej výstavby, alternatívne pre sociálne slabšie rodiny	2017	<b>obec</b>	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva, služieb a bezpečnosti v obci</b>				
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	2017	<b>obec</b>	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba materskej školy	2016	<b>obec</b>	600 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy	2018	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Komplexná prestavba kultúrneho domu	2017	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia obecného úradu	2017	<b>obec</b>	300 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia domu smútku	2018	<b>obec</b>	120 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba komunitného centra	2017	<b>obec</b>	500 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Zriadenie sociálneho podniku	2017-2018	<b>obec</b>	800 tis.	<i>Formulár P2*</i>



<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia zdravotného strediska	2018	<b>obec</b>	600 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Zriadenie obecného trhoviska	2017	<b>obec</b>	60 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Vybudovanie sociálneho zariadenia	2018	<b>obec</b>	60 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>2.3 Podpora integrácie MRK v obci</b>				
<b>Projekt:</b> Terénna sociálna práca v obci	2016	<b>obec</b>	200 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Osvetový program pre rodičov detí z MRK z obce	2016-2020	<b>obec</b>	200 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci</b>				
<b>Projekt:</b> Podpora kultúrnych a športových podujatí	2016-2020	<b>obec</b>	400 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba multifunkčného a detského ihriska	2016-2017	<b>obec</b>	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia futbalového ihriska	2018	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Obec ako Zóna oddychu	2016-2019	<b>obec</b>	2 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>2.5 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci</b>				
<b>Aktivita:</b> Vzdelávanie zamestnancov obce	2017-2021	<b>obec</b>	50 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Aktivita:</b> Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek	2017-2019	<b>obec</b>	30 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Aktivita:</b> Realizácia kurzu anglického jazyka	2017-2018	<b>obec</b>	30 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>3.1 Prevencia pred povodňami</b>				
<b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov	2016-2019	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>
<b>3.2 Podpora zhodnocovania odpadov</b>				
<b>Projekt:</b> Podpora separovaného zberu	2017	<b>obec</b>	500 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba lokálneho kompostoviska na biologický odpad	2018	<b>obec</b>	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>Projekt:</b> Výstavba zberného dvora	2017	<b>obec</b>	200 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam</b>				
<b>Projekt:</b> Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2016	<b>obec</b>	1,5 tis.	<i>Formulár P2*</i>
<b>3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie</b>				
<b>Projekt:</b> Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov	2016-2019	<b>obec</b>	1 mil.	<i>Formulár P2*</i>

\* *Finálne hodnoty ukazovateľov priradené pre jednotlivé opatrenia (projekty, aktivity) sú uvedené vo Formulári P2 - Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO*



# Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PRO - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Turňa nad Bodvou. V procese prípravy PRO bol navrhnutý dotazník, cieľom ktorého bolo získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Takto sa obyvatelia obce mohli stať priamymi spolutvorcami PRO a tým budúceho rozvoja obce Turňa nad Bodvou. V procese záverečného spracovania PRO spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu sme aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PRO obce s dôrazom na definovanie strategickej časti dokumentu.

## Inštitucionálne zabezpečenie

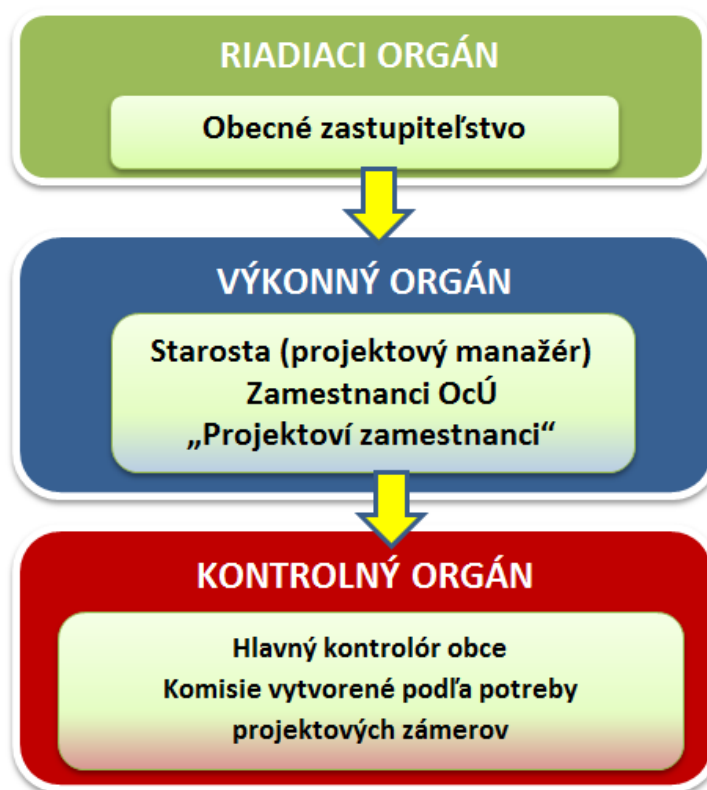
Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2015 -2021. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého, odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2015 – 2021 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom, počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov, kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov a tie potom majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné **spolupracovať s externými poradcami, odborníkmi**, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov, ktoré budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi tak, aby táto vhodne zvolená organizačná podpora dokázala sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce bude **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce bude **starosta**, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PRO - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu či tzv. projektoví



zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.



Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí **hlavný kontrolór obce** prípadne príslušné **komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov**.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VUC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2015 – 2021 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PRO bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

optimálne rozloženie zdrojov

efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov

zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov

koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území

zabezpečenie priamych informačných tokov

prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň, obec si kladie za cieľ, zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti, preto je dokument PRO obce **živým dokumentom**, ktorý do budúcnosti s možnými aktualizáciami.

**Obecné zastupiteľstvo**, ktoré schvaľuje celý dokument PRO a raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie, bude zároveň zodpovedné za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Rovnako bude obecné zastupiteľstvo schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré bude obec ako prijímateľ dotácie v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

## Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy. Komunikačná stratégia obce Turňa nad Bodvou vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, a že úlohou samosprávy je zabezpečiť **vzájomnú komunikáciu s občanmi**, to znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti.

Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej

Hlavné cieľové skupiny v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia - zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ
- externá komunikácia - občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov

### Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená **webová stránka obce**, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj **priamu - osobnú komunikáciu**,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je **úradná tabuľa** umiestnená pred obecným úradom či **obecný rozhlas**,
- prostredníctvom **obecných novín**,
- poslednou formou komunikácie je priama **účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva**.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové



kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

## Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošnú reklamnú tabuľu (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúci informačnú tabuľu (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Prostredníctvom obecného rozhlasu
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách apod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PRO 2015 - 2021 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadané očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

## Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PRO chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávanía relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PRO. **Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh napĺňania stanoveného časového harmonogramu a zadaných výstupov.**

## Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené





hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Monitorovanie Programu rozvoja obce bude nadväzovať na Formulár P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu a bude vykonávaný priebežne počas celého trvania PRO jednak na úrovni obce a zároveň na základe podmienok učených poskytovateľom dotácie, ktorý určí presnú formu monitorovania (formulár), periodicitu predkladania správ, rozsah a zameranie.

**Výstupom monitorovania PRO na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválená riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.**

Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplynú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

<b>Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 – 2021</b>		
<b><i>Typ hodnotenia</i></b>	<b><i>Vykonať prvýkrát</i></b>	<b><i>Dôvod vykonania/periodicita</i></b>
<b>Strategické hodnotenie</b>	Najskôr v roku 2018	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PRO prípadne identifikácii spoločenskej potreby
<b>Operatívne hodnotenie</b>	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, minimálne 4xročne (kvartálne)	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
<b>Tematické hodnotenie časti PRO</b>	V roku 2017 (ak relevantné)	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
<b>Ad hoc mimoriadne hodnotenie</b>	Ak nutné (podľa potreby)	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
<b>Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti</b>	Ihneď po identifikácii potreby	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.



# Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie Programu rozvoja obce.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

## Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčísliť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejším projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním, pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce sú hlavne:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu rozvoja obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.



Formulár F1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok						Spolu (EUR)
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Hospodárska oblasť	475 000	1 985 000	3 695 000	1 045 000	45 000	25 000	7 270 000
Sociálna oblasť	1 520 000	3 215 000	3 885 000	640 000	130 000	10 000	9 400 000
Environmentálna oblasť	501 500	1 000 000	650 000	500 000	0	0	2 651 500
<b>SPOLU (EUR)</b>	<b>2 496 500</b>	<b>6 200 000</b>	<b>8 230 000</b>	<b>2 185 000</b>	<b>175 000</b>	<b>35 000</b>	<b>19 321 500</b>

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

## Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Formulár F2: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (EUR)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	Iné zdroje
		EÚ	Štát	V Ú C	Obec	Spolu		
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	2 290 000	1 792 000	336 000	0	112 000	2 240 000	0	50 000
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	2 430 000	1 944 000	364 500	0	121 500	2 430 000	0	0
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	2 300 000	1 840 000	345 000	0	115 000	2 300 000	0	0
1.4 Podpora podnikateľov	100 000	80 000	15 000	0	5 000	100 000	0	0
1.5 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	150 000	120 000	22 500	0	7 500	150 000	0	0



2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	250 000	200 000	37 500	0	12 500	250 000	0	0
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, školstva a služieb a bezpečnosti v obci	5 140 000	4 112 000	771 000	0	257 000	5 140 000	0	0
2.3 Podpora integrácie MRK v obci	400 000	320 000	60 000	0	20 000	400 000	0	0
2.4 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci	3 500 000	2 800 000	525 000	0	175 000	3 500 000	0	0
2.5 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci	110 000	88 000	16 500	0	5 500	110 000	0	0
3.1 Prevencia pred povodňami	1 000 000	800 000	150 000	0	50 000	1 000 000	0	0
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov	650 000	520 000	97 500	0	32 500	650 000	0	0
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam	1500	0	1200	0	300	1500	0	0
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov energie	1 000 000	800 000	150 000	0	50 000	1 000 000	0	0

### Finančný rámec na realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov, je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie.

### Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti.

**Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.**



Formulár F3: Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia priorita	<ul style="list-style-type: none"> <li>- projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií</li> <li>- projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy)</li> </ul>	
2	Vysoká Priorita	<ul style="list-style-type: none"> <li>- projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií</li> <li>- projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce</li> <li>- projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ</li> <li>- projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov)</li> <li>- projekty, ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväznú nariadenia obce</li> <li>- projekty zamerané na rozvoj cestovného ruchu v obci</li> </ul>	<p><b>Projekt:</b> Dobudovanie miestnej kanalizácie</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie verejného vodovodu</p> <p><b>Projekt:</b> Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia</p> <p><b>Projekt:</b> Bezpečná obec</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov</p> <p><b>Projekt:</b> Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <p><b>Projekt:</b> Rozvoj partnerskej spolupráce</p> <p><b>Projekt:</b> Výstavba cyklotrás a náučných chodníkov</p>
3	Stredná priorita	<ul style="list-style-type: none"> <li>- projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov</li> <li>- projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce</li> <li>- projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce</li> </ul>	<p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia obecného rozhlasu</p> <p><b>Projekt:</b> Výstavba informačného centra</p> <p><b>Projekt:</b> Sanácia kultúrnych pamiatok a iných nehnuteľností</p> <p><b>Projekt:</b> Obec ako Zóna oddychu</p> <p><b>Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby</b></p> <p><b>Projekt:</b> Podpora bytovej výstavby, alternatívne pre sociálne slabšie rodiny</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice</p> <p><b>Projekt:</b> Výstavba materskej školy</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy</p> <p><b>Projekt:</b> Kompletná prestavba kultúrneho domu</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia obecného úradu</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia domu smútku</p>



			<p><b>Projekt:</b> Výstavba komunitného centra</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia zdravotného strediska</p> <p><b>Projekt:</b> Terénna sociálna práca v obci</p> <p><b>Projekt:</b> Osvetový program pre rodičov detí z MRK z obce</p> <p><b>Projekt:</b> Podpora kultúrnych a športových podujatí</p> <p><b>Projekt:</b> Výstavba multifunkčného a detského ihriska</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia futbalového ihriska</p> <p><b>Aktivita:</b> Vzdelávanie zamestnancov obce</p> <p><b>Aktivita:</b> Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek</p> <p><b>Aktivita:</b> Realizácia kurzu anglického jazyka</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia a dobudovanie rigolov</p> <p><b>Projekt:</b> Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí</p> <p><b>Projekt:</b> Podpora separovaného zberu</p> <p><b>Projekt:</b> Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestačnosti obce a jej obyvateľov</p> <p><b>Projekt:</b> Zriadenie sociálneho podniku</p>
4	Nízka priorita	<ul style="list-style-type: none"> <li>- projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny</li> <li>- projekty bez silnej podpory obyvateľov obce</li> <li>- projekty na základe nepresne zadaných projektových úvah bez jasného cieľa</li> </ul>	<p><b>Projekt:</b> Optické pripojenie v obci</p> <p><b>Projekt:</b> Rekonštrukcia autobusových zastávok</p> <p><b>Projekt:</b> Zriadenie obecného trhoviska</p> <p><b>Projekt:</b> Vybudovanie sociálneho zariadenia</p> <p><b>Projekt:</b> Výstavba lokálneho kompostoviska na biologický odpad</p>

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Turňa nad Bodvou, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 38 projektov, pričom 9 projektov má vysokú prioritu, 24 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 5 projekty s nízkou prioritou. Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.



## Prílohy

- Vyhodnotenie dotazníkov
- Ex - post hodnotenie predchádzajúceho obdobia
- Formulár č. F 2 - Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Turňa nad Bodvou
- Formulár č. P 3 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Turňa nad Bodvou
- Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO obce Turňa nad Bodvou



# Zoznam informačných zdrojov

## Strategické a koncepcné dokumenty

1. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Turňa nad Bodvou
2. Územný plán obce Turňa nad Bodvou
3. Metodika pre vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, (február, 2015)
4. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2016 – 2022
5. Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Košickom kraji do roku 2020
6. Stratégia rozvoja cestovného ruchu v regióne Národného parku Slovenský kras, 2008
7. Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji, 2013
8. Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja, 2007
9. Územný plán VÚC Košického kraja, 2014
10. Regionálna inovačná stratégia (na obdobie 2008 – 2015)
11. Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja, 2013
12. Konceptia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru na roky 2008 - 2015
13. Stratégia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji do roku 2013
14. Stratégia vo vzťahu k marginalizovaným skupinám KSK (na programovacie obdobie 2007-2013)
15. Energetická politika Košického samosprávneho kraja, 2007
16. Konceptia nakladania s odpadmi v Košickom kraji, 2003
17. Rozvojový plán Slovensko - Východ, 2006
18. Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020
19. Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020
20. Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020
21. Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
22. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
23. Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020
24. Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2013
25. Konceptia štátnej bytovej politiky do roku 2020
26. Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
27. Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy
28. Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020
29. Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2013
30. ATLAS rómskych komunít na Slovensku, 2013





## **Zákony**

1. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
2. Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

## **Internetové zdroje**

1. Oficiálna stránka obce - <http://www.turnanadbodvou.ocu.sk/>
2. Internetový portál Štatistického úradu Slovenskej republiky -<http://slovak.statistics.sk/>

